

S'ull de Sol

Revista cultural d'Alaior

Novembre 2020 | Núm. 363 2 €

DL: ME 407 - 1990

OBRES DE LA CARRETERA MAÓ-ALAIOR

L'EDUCACIÓ MUSICAL A ALAIOR

ILDEFONS HERNÁNDEZ, EXPERT MENORQUÍ
EN LA PANDÈMIA

30 1990 - 2020
ANYS

MANOLO BARRO

S'Ull de Sol

Novembre 2020 · Edició núm. 363
32 pàgines · Tiratge 1100 exemplars

Coordinador: Miquel À. Marquès

Administrador: Josep LL. Andreu

Equip de redacció: Paco Mercadal,
Pere Gomila, Anselm Barber,
Josep LL. Andreu, Maca Ramos.

Muntatge: Joan Barber Palliser

Col·laboradors: Pere Reure,
Miquel À. Limón Pons, Antoni Gómez
Jaume Cardona "Tanus", Llorenç Pons,
Blanca Ripoll, Quico Sintes, Pep Gómez,
Enrique Cuadra, Francesc Ximenes,
Bep Meler, Marga Juanico, Núria Pons,
Jordi Odrí, Mandy Tuckett

Fotografies:

Redacció, Manolo Barro, Foto Nueva,
Joan Florit

Correcció lingüística:

Pere Gomila i Paco Mercadal

Disseny gràfic: Redacció

Publicitat: Ramon Babot

a/e: publicitatsulldesol@gmx.com

Repartidors: Josep LL. Cardona,
Pura Mercadal Pons

Edita S'Ull de Sol, Associació Cultural
Carrer des Forn, 9
07730 ALAIOR (MENORCA)
a/e: sulldesol@yahoo.es
sulldesol@gmail.com

IMPREMTA: J. PONS
Cra. Nova, 137 - Alaior
DL ME 407 - 1990

S'Ull de Sol s'edita amb la col·laboració
parcial de l'Ajuntament d'Alaior, del
Consell Insular de Menorca i Direcció Gral.
de Política Lingüística del Govern Balear

Consell Insular
de Menorca

Blanca Ripoll

Cop de fona

Bunyols, castanyes i llibres: una tardor pandèmica

Ja fa un parell de setmanes que faig classe en línia i, creieu-me, els dies són llargs a casa. No és una queixa, que soc conscient dels meus privilegis en temps tan difícils per a tanta gent. És una constatació... Els dies són llargs i les hores, sovint, s'estiren com moixos vessuts...

Tantes vegades pens, en aquestes circumstàncies, que tenc sort que m'agradi llegir llibres. Específic llibres, perquè a dia d'avui esteim tots llegint contínuament textos... que poques vegades són llibres o textos literaris. Com ja deia, d'una altra manera, Miguel de Cervantes, no és el mateix menjar cada dia hamburguesa que un bistec de vedella criada a prop de casa: tampoc és el mateix llegir un llibre ben escrit que un de mal escrit. I "escriure bé" o "escriure malament" no és una opinió, tenim criteris avaluable i objectius que ens permeten d'argumentar-ho. Un autor pot escriure bé i no agradar-nos, o a l'inrevés: escriure malament i agradar-nos, perquè tots tenim dies que necessitam menjar una hamburguesa doble, amb formatge flac, *bacon* i un ou estrellat damunt.

Ara que ja tenim la tardor a sobre (que bones les castanyes, magranes, caquis, carabassa, monyacos, bunyols amb mel...) i que la fosca i el controvertit canvi d'hora ens convida a arreplegar-nos al sofà, amb una manta, per escenificar fotografies pròpies de pel·lícules, anuncis, Instagram o "diaris" de Tik-tok, deixeu-me que aprofiti l'avinentesa i que us animi a adoptar el millor animal de companyia: llibres i més llibres.

Com a primera recomanació, un llibre que ja acumula més d'una edició —i va ser publicat l'any passat, 2019— i més d'un guardó —Premi Ojo Crítico de Narrativa, Premi Las librerías recomiendan No Ficción. Es tracta de *El infinito en un junco. La invención de los libros en el mundo antiguo*, d'Irene Vallejo, doctora en Filologia Clàssica i apassionada dels llibres i les biblioteques, guardiana de milers de saboroses anècdotes sobre aquest món. Tot i que es tracta d'un assaig, Vallejo escriu la seva particular carta d'amor als llibres amb trucs d'escriptor de *bestseller*, amb humor i agilitat, que converteix aquest llibre extens (472 pàgines) en una mena d'hamburguesa gourmet, apta per a públics i lectors molt diversos.

Us deix només amb l'anècdota que obre el llibre. La narradora imagina una escena, molt cinematogràfica i estructurada des del contrapunt, on veim guerrers egipcis a cavall solcant la llunyania i uns camperols grecs que se'ls miren, malfiant i temerosos de la seva violència. Els guerrers han estat enviats per Ptolomeu I d'Egipte a tots els confins del món conegut, perquè, seguidor de l'anhel conqueridor del seu antic cap Alexandre el Gran, vol construir un espai que contengui tot el món, tots els sabers del món: la Biblioteca d'Alexandria.

En aquests dies incerts, els llibres són el millor balcó on descansar, arraulir-nos, pensar, recordar, sentir. Passeu i llegiu!

Guillermo Comba Morayta

Microrelats

EL RUMOR DEL SILENCIO

Cuando paseaba por el borde del acantilado, se paraba junto a un pino frente al mar y, apoyado en su tronco, cerraba los ojos para escuchar el rumor del silencio.

Redacció

Editorial

La carretera Maó-Alaior, mirall de la societat menorquina

L'augment del trànsit a causa de l'augment demogràfic i la dependència de les temporades turístiques van dur a la necessitat de les millores. La indisciplina urbanística de municipis i d'institucions que no preveïen res més que el favor a canvi de vots (el vell caciquisme espanyol) van augmentar els perills en multiplicar els girs a l'esquerra per a tot tipus de llicències en rústic. En contra del bé públic de la seguretat de la carretera, que, ignorants llavors, no es volia comptar. Aquells que més van deteriorar la seguretat són els que després han exigut gastar en seguretat amb rotondes i vials dobles. Ai la manca de previsió!

Però la carretera de Maó-Alaior també reflecteix la confrontació política plena de prejudicis i d'electoralisme que fa que la política actual sigui quasi un sistema fracassat de servir la democràcia. Reflecteix una burocratització terrible de la gestió pública que genera desafecció de la ciutadania. Reflecteix que la institució de l'autogovern de l'illa, el Consell Insular, tot i ser l'òrgan que se suposa més modern i amb capacitat de regir, sigui presoner del propi funcionament, a vegades dels propis funcionaris, molt allunyats del que la ciutadania voldria.

Reflecteix una illa en què els ciutadans hem consentit que els ajuntaments fossin poc rigorosos a l'hora de complicar el territori i que ara voldríem que qualcú del poder ens ho arreglés sense més. Una obra amb poques llums per a una societat també prou a les fosques.

Foto: Manolo Barro

L'educació musical a Alaior, empram el model que necessitam?

La música avui suposa una de les pràctiques culturals que omple de més possibilitats les necessitats creatives de les persones i la interacció ciutadana entorn de la bellesa de l'art (l'estètica) que sempre és pacificadora i civilitzadora.

Però ja fa anys que l'escola de música d'Alaior s'ha quedat petita d'espai i de projecte. Va començar malament i un mecenes, el Sr. Vicent Rotger, va haver de regalar l'escola actual. Han tornat a passar els anys i la resposta municipal no ha estat a l'altura de les necessitats.

La resposta que han exemplificat altres pobles, especialment es Mercadal i Ferreries, poden ser inspiradores. Amb la meitat d'habitants tenen més estudiants de música. La fórmula d'allà (compte, a veure si ho entenem bé d'una vegada) és: sumar la iniciativa dels experts amb la necessitat de les famílies i el suport (només suport, mai la direcció) de l'Ajuntament, tot ben equilibrat. Així, les xifres de la música a aquells dos altres municipis superen les d'Alaior.

No és una fórmula nova. Ha existit sempre. És el mateix que l'Ajuntament ha fet amb el futbol, el basquet i els altres esports: posar les instal·lacions, ajudar en les despeses de la pràctica i deixar que sigui la societat civil per mitjà dels interessats i els entesos els que estirin del carro. La governança moderna de la cooperació.

La pandèmia confronta ideologia i ciència

Sabiem que rivals tan grans com la pandèmia posarien a prova el sistema de vida i d'organització social que teníem. Uns països ho fan molt millor que altres. Ja ho vam dir durant el confinament, la pesta negra va acabar d'enterrar el feudalisme i encetà el renaixement.

A l'actualitat, la ciència mèdica i la ciència econòmica recomanen solucions que les tradicions, els hàbits, els costums, l'organització de l'administració i les creences no són capaços d'assimilar: rebrots, morts, retards i complicació en els ERTOS, desatenció mèdica, pobresa, radicalització política...

La ciència s'haurà d'acabar imposant, tard o d'hora. Patirà més qui el call antic li impedeixi situar-se en un present-futur que és d'una altra edat. Comencem a eixamplar la ment i a abandonar el llast de la ignorància i de maneres de pensar que imaginàvem que ho eren tot, però que no eren quasi res. Gran part del que creïem sòlid i de tota la vida haurà d'evolucionar. Que sigui una oportunitat.

Maca Ramos

Un nou vicari per a Alaior

Jean Marie Ngue'le, nascut a Camerun el 1989 acaba d'arribar a Alaior i molt amablement ens explica la seva trajectòria vital, que és prou interessant.

Recorda que amb quatre anys ja ajudava a la parròquia del seu poble, on la seva àvia era cuinera dels missioners i catequista. Ell veia la implicació i compromís d'aquella gent i va començar a ajudar els capellans en les visites que feien als pobles i en les misses. Recorda que feien repartiment de roba, menjar, projectes d'hospitals, escoles, pous, etc.

A mesura que creixia, s'adonava que la gent estava necessitada d'algun bé major, que no era només material. A més de rebre i valorar tots els donatius, el que valoraven principalment era la companyia i l'atenció que se'ls donava.

Amb sis anys, un dels missioners li va proposar seguir aquesta mateixa obra quan es fes gran, perquè ells ja se n'anaven del poble, cosa que provocà desolació. Ja no hi havia capellans locals i la diòcesi tenia un dèficit de vocacions.

En Jean Marie anava prenent consciència i allò que el va motivar va ser veure la set de Déu que es respirava. La missa era el centre de la vida del poble, hi havia gent que caminava molts quilòmetres per anar-hi.

Amb 10 anys, va ingressar al Seminari Menor de Camerun, col·legi eclesiàstic per a fillets que volien preparar-se per al sacerdoci, on va cursar ESO i batxillerat. Allà va ser on li van ensenyar les coses fonamentals de la vida sacerdotal, que no és només la missa, sinó la imitació de tots els valors de Jesucrist, llegir la Bíblia, tenir disciplina de vida, aplicar l'Evangeli i conèixer i estimar l'Església. Aquesta formació estava orientada cap a la maduresa integral.

Als 17 anys ingressà en el Seminari Major, que ve a ser la universitat, on estudiava filosofia i teologia.

Explica que els estudis filosòfics li van fer perdre un poc el nord, en el sentit que cercava la veritat fora de tot el que havia après des de petit. Va decidir sortir del seminari, per centrar-se en la filosofia. A la universitat l'ambient seguia essent catòlic i el rector el va acollir com ajudant fins que va obtenir el màster en filosofia.

Li van donar una beca per formar-se com a professor universitari a Colònia (Alemanya), però tres mesos abans del viatge va conèixer un capellà espanyol. Era Santiago Martínez, qui li va proposar fer una experiència a la seva parròquia a Madrid. Hi va anar i es dedicava sobretot a ajudar les persones que passaven dificultats i crisis de valors. També va col·laborar amb un projecte salesià d'ajuda a emigrants i fillets amb retard escolar.

Tot el que va aprendre li va donar peu per cercar un altre ambient on pogués ser més útil i li van proposar d'anar-se'n a Mallorca.

La casualitat fou que va comprar un bitllet equivocat i va venir a Menorca. Aquí el van acollir en el Seminari de Ciutadella i el van enviar a acabar els estudis de teologia a Madrid i València.

Quan va tenir la carrera, el bisbe de Menorca el va destinar a fer pràctiques a la parròquia des Mercadal i d'allà a Ferreries, on ha estat durant dos anys.

A Ferreries fou ordenat diaca i li van fer estudiar la DECA, una capacitat per ser professor de religió.

Al final de la seva formació, el bisbe el va ordenar capellà el dia 10 d'octubre d'enguany i el va destinar a Alaior com a vicari.

Actualment cursa un màster de professorat i està content d'estar entre nosaltres i descobrir un lloc nou.

Els seus objectius són poder respondre a les necessitats espirituals de la gent i poder fer retrobar la confiança de les persones amb l'església de Jesucrist.

CA NA MARU

PANADERIA · BOLLERIA · CAFETERIA

ALAIOR : Plaça des Ramal, 25 - Santa Rita, 2 - Ferreries 11 - Avda. Monte Toro, 36

web: www.canamaru.com e-mail: info@canamaru.com

Pere Reure

Mestratge

Sobre la tasca de Biel Garriga

Primer dia de classe: el mestre saluda individualment els seus alumnes, amb la mà o donant-los dues besades, que fan treure els colors a més d'un. Aquest simple gest ja ens dona a entendre que en Biel no és –o no ha estat– un mestre qualsevol. He conegut “professors” que, després de nou mesos, mal recorden el nom de la meitat d'un curs. L'alumne no és un holograma, té una identitat i una dignitat que cal preservar.

Els mestres d'antany, com el Sr. Augusto Cortès o el Sr. Joaquín Pardo, mantenien un amable distanciament envers els seus pupils conseqüència de les formes de l'època. Avui, la inèrcia a ser company dels alumnes s'estén com una bassa d'oli, Jo crec que en Biel se situa en un punt intermedi, com un primus inter pares, cosa que no és gens fàcil. Té autoritat, però sap com administrar-la per tal de no caure en l'autoritarisme. D'açò se'n pot dir “carisma”. Docents n'hi ha molts, de cada vegada més, fins i tot “mestres” sense l'habilitació pedagògica per a ser-ho, segons la darrera inactiva del govern de torn. Però que tinguin carisma n'hi ha ben pocs. Entre altres motius perquè no serà ni l'autoritat educativa ni els companys qui et donaran el cum laude, sinó l'alumnat i d'una forma molt senzilla: o et recorden o s'han oblidat de tu. Tenc per mi que molts dels infants que tingueren en Biel Garriga, encara es recorden d'ell i del que aprenueren amb ell.

Educar és captivar i en Biel ho sap fer. Des del primer dia de classe, creant expectatives amb “La Caixa Màgica”, al darrer, amb la lectura pausada de la carta de comiat que va fer caure qualche llàgrima. Tothom expectant a veure què serà açò de la caixa màgica. Salvant les distàncies, aquest recurs pedagògic em recorda el mètode socràtic. El mestre planteja la pregunta –“Què és el més important de tot el curs!”– i han de ser els deixebles qui, pensant, arribin a l'objectiu. La resposta es fa pregar, però sempre hi ha qualche espavilat que en treu la neta.

Josep Maria Puig Rovira, catedràtic de teoria de l'educació de la UB, considera que l'educació ha de formar els ciutadans en dos tipus de continguts. Als primers els anomena “sabers” i als altres, per resumir, “habilitats”. Els sabers ens ajuden a entendre la realitat i s'adquireixen bastant bé mitjançant les tasques habituals de les assignatures escolars. El segon grup de continguts, les habilitats, es refereixen a destreses personals i virtuts cíviques que ens ajuden a conduir-nos en la vida. Es transmeten amb molta dificultat mitjançant les assignatures perquè exigeixen procediments més vivencials, on el compromís, l'afecte, l'exercici i, en definitiva, la participació activa són condicions essencials per a la seva adquisició. Sense destreses personals com ara la sensibilitat, la capacitat d'argumentar, d'escollar, d'esforçar-se per entendre els punts de vista dels altres o de tractar els conflictes de forma constructiva. Virtuts cíviques com la defensa del bé comú, la responsabilitat, la participació, la tolerància, la col·laboració... Idò bé, jo diria que aquesta conjunció de “sabers” i “habilitats” ha estat el nord del mestre Biel, per a qui l'aprenentatge de les matèries del currículum es veu condimentat amb una metodologia molt personal que fa que l'alumne se senti realment protagonista i no esdevingui un element passiu que està assegut a una cadira tot esperant que un senyor o una senyora li facin fer coses que segurament no li interessin gaire.

És realment complicat per a un docent de 5è i 6è de l'educació primària aconseguir que l'alumnat estigui motivat a feinejar i aprendre perquè, com és natural, els al·lots de deu i onze anys no tenen gaire paciència ni diplomàcia; són directes com un tir i si qualche cosa no els ha convençut no aniran amb retòriques, com aquella nina que, farta que el mestre no avancés en l'explicació tot esperant que els al·lots callassin, li va etzibar: “¡Venga, empieza ya, que para eso estás!”.

Els mètodes que feia servir el mestre Biel no eren els acostumats, sinó que, per imaginatius i sorprenents, podríem qualificar-los d'heterodoxos. I açò preocupava alguns pares, aquells que no assistien a les reunions, que en desconfiaven un poc perquè no feia exàmens, perquè no donava gaire deures, perquè anaven massa d'excursió, perquè no tenien llibre de text, perquè no anirien ben preparats a l'institut... En canvi, la seva intenció era “que els alumnes de cada vegada fossin més responsables, que tinguessin més idees pròpies, que ‘ser un niño que piensa es mejor que ser un loro de repetición, aunque a veces se equivoque uno’, que no ens deixéssim endur per allò que fan o diuen els altres”. I tampoc era cert que no fessin deures, però els que feien “s'havien de fer per convicció i no per obligació, remugant i de mala gana. (...)”. I per a aquelles situacions que requerien “mà de metge”, en Biel tenia tot un armari farcit de remeis i medicines pedagògiques que anaven des del Pensativin a la Vessativina passant pel Nerviton, les Copinols, el Despididol, el Recordativin i moltes més.

En Pere Alzina, a la cloenda del llibre que acaba de publicar en Biel Garriga, parla del relat. Un bon mestre ha de saber narrar. A les edats més tendres, l'alumne, més que amb l'estudi, aprèn mitjançant relats, com si els continguts fossin una rondalla. En Biel és un gran contador d'històries: sap fer servir la gestualitat adient a cada moment, es recorda de moltes anècdotes, modula el to de veu per evitar-ne la monotonia, té una expressivitat facial molt rica... en definitiva, sap actuar i convertir l'aula en el gran teatre del món per tal de transformar l'ensenyament en una mena de màgia i aconseguir que sigui realment significatiu. És a dir, aconseguia el que proposen tots els tractats pedagògics amb un estil únic, molt personal i, m'atreviria a dir, exitós, tot i que ell, inconformista per naturalesa, sempre barruntava com millorar-ne els resultats. Per exemple, per a propiciar un bon clima d'aula a començament de curs i fer possible que cada alumne agafés la confiança necessària –els pedagogs moderns en diuen “empoderar” l'alumne–, es va inventar tot un seguit de Dracs i Draqueses que les tendres criatures, convertides en valents cavallers, havien de vèncer o mantenir allunyats. Aquests animalons tenien noms tan peculiars com Naxarrera, Encregut, Enxulet, Namentida, Natrampes, Namorrollarg, Ninsulta, etc, etc.

L'educació entesa com a repte diari que ha de transformar un ésser humà insegur, feble, ignorant, primari, en una persona amb més autoconfiança i amb un cert bagatge cultural. “I tant que puc!” es diu aquest inclassificable manual de pedagogia, que podria ser considerat també una història de vida, la seva, perquè la professió d'un autèntic mestre es confon amb la seva vida. Amb aquesta publicació, el mestre Biel Garriga ha allargat un poc més el seu mestratge per tal que aquells que no tinguérem la possibilitat de tenir-lo a dins de l'aula en poguem fer un tast. Gràcies, Biel.

Maria Solà

El primer tram de les obres Maó-Alaior el 2n semestre del 2022

Foto: Manolo Barro

El primer tram de les obres de la carretera general que va des d'Alaior fins al punt quilomètric 7,7, passat el pont de L'Argentina, podria estar enllestit cap al segon semestre del 2022. Es preveu que les feines d'aquesta primera fase comencin entre juliol i desembre de l'any proper i la consellera de Mobilitat, Francesca Gomis, confia que es perllongaran durant aproximadament un any. Tot i açò, remarca que el projecte, que encara no s'ha redactat, ha de ser aprovat per la Comissió Balear de Medi Ambient i per la Direcció General de Recursos Hídrics, de manera que l'inici de les obres dependrà del temps que tardin a pronunciar-se des d'aquests dos òrgans del Govern balear.

En aquest sentit, la consellera ha destacat que, si els tràmits es duen a terme en els terminis previstos i al mes de juliol es poden iniciar les feines en aquest primer tram, no es tallarà al trànsit la carretera general durant la temporada turística, sinó que s'executaran primer les actuacions que no impedeixin el pas dels vehicles i, una vegada finalitzada la temporada turística, es prendran les mesures necessàries, com la construcció d'un vial alternatiu per a la circulació.

Un dels punts polèmics d'aquesta primera fase és la intersecció de L'Argentina, on finalment es construirà una rotonda a doble nivell. En aquest punt, la representant del departament de Mobilitat apunta que s'haurà de fer una correcció en el projecte redactat pel PP perquè no havia previst l'existència d'una zona inundable, un fet que representarà un increment del pressupost previst inicialment.

Gomis ha recordat que l'equip de govern ha acordat dividir les obres del tram de la carretera entre Maó i Alaior en tres fases. Aquesta decisió s'ha pres tenint en compte que el Consell Insular de Menorca avançarà els fons mentre no se signi l'addenda del conveni amb el Ministeri de Foment.

"La subdivisió en trams permet que les quantitats a avançar per l'administració insular siguin menors i més assequibles", apunta.

A més, la consellera afegeix que aquesta divisió en trams permetrà a les empreses menorquines tenir més oportunitats a l'hora de presentar-se a la licitació. "Sempre és millor que els doblers es quedin a Menorca", diu.

D'altra banda, la segona fase de les obres de la carretera aniran des del punt quilomètric 7,7 fins passat l'encreuament de Rafal Rubí. Serà llavors quan es dugui a terme la restauració paisatgística de la zona, que inclou l'esfondrament del pont a mig construir. Les runes de l'estructura, segons explica Gomis, es reutilitzaran en la màxima mesura possible i, aquesta opció, permetrà abaratir la demolició.

La intersecció existent a Rafal Rubí s'eliminarà, de manera que no seran possibles els girs a l'esquerra. La zona se senyalitzarà amb una línia continua, cosa que obligarà els conductors a anar fins a L'Argentina per girar. No obstant açò, la consellera recalca la intenció d'habilitar un canvi de sentit de la circulació en un punt entre Rafal Rubí i Maó, en un lloc encara per determinar. Gomis explica aquesta decisió subratllant que les dades recollides durant aquest any indiquen que els pics de trànsit de cotxes en aquest punt és de 300 vehicles de màxima. "És una dada molt baixa de trànsit en carreteres, cosa que reafirma que no és necessari invertir en un enllaç per a tan pocs vehicles que fan ús d'aquest punt", manifesta. Finalment, la tercera fase de les obres anirà des de passat Rafal Rubí fins a Maó.

Així mateix, la consellera assenyala que tots els camins i accessos a finques que tenen la seva entrada a la carretera, es mantindran després de les obres, així com els

passos de bestiar. A més, assegura que si qualche camí que circula paral·lel a la carretera es veu afectat per les obres, s'adequarà posteriorment perquè torni a estar en les mateixes condicions.

Les obres de cada un dels tres trams es duran a terme de manera independent, sense que se superposi l'execució d'un tram amb el següent. Així i tot, Gomis no descarta que mentre es duuguin a terme les feines d'una de les fases es pugui avançar en la tramitació del projecte de l'altra.

La carretera de Son Bou, pendent de la sentència del TSJIB

Fa més de quatre anys que l'Ajuntament d'Alaior va presentar una denúncia davant de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears (TSJIB) contra el Consell Insular de Menorca en considerar que és l'administració insular qui s'ha de fer càrrec de la carretera que uneix Alaior i Son Bou i, de moment, no hi ha una sentència sobre la qüestió. Per açò, la consellera Francesca Gomis afirma que fins que no hi hagi una resolució «el Consell no mourà peça».

En aquest sentit, explica que la intenció de l'Ajuntament és que el Consell de Menorca construeixi un carril bici a la carretera, però recorda que un canvi en la llei de carreteres no permet a la institució fer nous carrils bici fins que no es posi en marxa el nou Pla Director de Carreteres. “Treballam per fer un nou pla, però és probable que no el tinguem fins al final d'aquest mandat”, reconeix.

Sigui com sigui, el Consell està a l'espera de la resolució del TSJIB i, en el cas que la sentència resolgui que la carretera és de titularitat de l'administració insular, es treballarà en el projecte del carril bici, tot i que no es podrà construir fins que el pla de carreteres estigui aprovat.

Per contra, en el cas que la sentència determinés que la carretera és de titularitat de l'Ajuntament, el carril bici podria ser una realitat perquè estaria emparat en el pla municipal. A més, la consellera afegeix que el Consell “hi serà

per ajudar”. “Procuram recolzar tots els ajuntaments de l'illa perquè és la nostra feina”, diu.

El Consell paga la meitat de la millora dels accessos

Les negociacions entre el Consell i l'Ajuntament sobre la rehabilitació de la millora dels tres accessos que havien quedat molt malmesos durant les obres del nus d'entrada al municipi han arribat finalment a bon port. Tot i que l'administració insular no va incloure en els pressupostos del 2020 l'actuació i l'Ajuntament va decidir fer-se càrrec de projecte sense la seva ajuda, finalment l'administració ha trobat una partida per sufragar la meitat del projecte, valorat en prop de 200.000 euros, que ja està licitat.

En aquest punt, Francesca Gomis explica que l'any passat es van iniciar les converses amb l'Ajuntament per dur a terme aquesta actuació de manera conjunta, però assegura que, arran del canvi de mandat al consistori i a l'administració insular, en el moment de fer els pressupostos el Consell no tenia “una resposta positiva oficial” i per aquest motiu no es va poder incloure el projecte en els comptes públics del 2020.

No obstant açò, la consellera es va comprometre amb el batle, José Luis Benejam, que si durant l'any hi havia alguna partida pressupostada que finalment no es pogués executar dins el 2020, se signaria de forma extraordinària un conveni pel qual es destinarien 97.070 euros. “Amb la firma d'aquest conveni refermam el nostre compromís i complim la paraula donada al batle”, manifesta.

Finalment, Gomis es refereix a la problemàtica existent en el punt quilomètric 14 de la carretera general, on arriba la ruta de turisme actiu i esports del Camí des Campàs. Alguns excursionistes es queixen que el pas soterrat no està adequat, però la consellera assenyala que no es tracta d'una zona habilitada per al pas de persones sinó que és un barranc que, a més, és de titularitat autonòmica.

Centre d'Estudis Locals d'Alaior

I els camins que la carretera tallarà?

Quan es va acabar la construcció de la carretera Nova l'any 1900, s'havia tallat el traçat de quatre camins: els de Rafal Rubí, Loreto i Llumenes, es Campàs i Biniguarda. Són importants perquè connecten camins del nord amb els del sud.

El Consell Insular ha de dir clarament si faran passos soterrats en aquests camins per facilitar l'activitat excursionista amb el pas de vianants, bicicletes i cavalls. Recordin que per tots aquests camins també hi transiten cotxes.

Dels quatre camins, el de Loreto-Llumenes és un dels més importants. L'agost del 2015 vam presentar una instància al Consell Insular, de la qual encara esperam una resposta, perquè es realitzàs una via alternativa paral·lela entre la sortida de la rotonda d'Alaior i el camí de Llumenes.

La nostra proposta permet unir el camí de Llumenes amb l'arribada a Alaior, per davall de la rotonda. També proposàvem que des de la rotonda es connectés per l'antic tram del camí de Llumenes amb el camí de Loreto i així enllaçar amb el camí d'en Kane. Açò donaria seguretat als caminants, ciclistes i altres usuaris d'aquestes vies, així com facilitar el trànsit dels 26 vesins que tenen propietats al camí de Llumenes cap a Alaior.

El primer projecte elaborat pel Consell plantejava un vial de servei des de la rotonda, passant pes Borrassos Vells i arribava al camí de Llumenes. L'any 2017 el Consell no pensava construir aquest vial i, en canvi, volien fer un pas soterrani entre Llumenes i Loreto només per a vianants i ciclistes. Una decisió que no solucionarà el problema dels vesins del camí de Llumenes que transiten en vehicle.

Maria Solà

L'escola municipal de música

Mertxe Orfila: "Volem formar alaiorecs que siguin millors persones a través de la música"

En un curs totalment marcat per la pandèmia de la Covid-19, l'Escola Municipal de Música d'Alaior continua tenint molt clar el seu principal objectiu. Com assenyala la seva directora, Mertxe Orfila, la intenció és "formar alaiorecs que estimin la música i siguin millors persones a través d'ella". Per açò, la voluntat és posar en marxa un projecte educatiu transversal, més semblant a l'educació que es dona a les escoles, no tan estricta i amb una visió més ampla de l'ésser humà. A més, també volen potenciar els instruments de corda i posar en marxa tallers d'estiu oberts a tot el poble.

"No només som una escola de música, creim que la nostra funció va més enllà, tot i que evidentment tenim un grup especial per als alumnes que es volen formar professionalment i els preparam per fer les proves d'accés al conservatori", explica.

Enguany, el nombre d'alumnes matriculats no ha variat gaire respecte a anys anteriors, però sí s'ha notat un increment en l'interès per alguns instruments com el piano, el violí i el saxo. Durant les preinscripcions, hi havia 9 alumnes de trombó, 13 alumnes de saxo, 26 de bateria, 30 de guitarra, 14 de cant, 12 de violí, 5 de clarinet, 6 de flauta, 11 de trompeta, 99 de llenguatge musical, 22 de piano i 10 fillets que fan rotació, és a dir, que durant el curs provenen tot els instruments de l'escola. Tanmateix, Orfila assenyala

que les primeres setmanes de curs són molt irregulars i sempre hi ha algunes baixes, perquè els fillets només tenen sis o set anys quan trien un instrument i, a vegades, no els hi acaba d'agradar.

Amb aquestes xifres, l'espai actual de l'Escola Municipal de Música (quatre aules al carrer Menor i dues aules a Santa Rita) és insuficient. "Fins ara hem sobreviscut, però a la llarga es quedarà curt", indica la directora, qui assegura que aquestes sis aules funcionen diàriament a la seva màxima capacitat, matí i capvespre. "La qüestió de la falta d'espai s'ha tractat en diverses ocasions amb l'Ajuntament, però és complicat trobar un lloc adient per situar l'escola", reconeix.

Enguany, a causa de les mesures de seguretat, el consistori ha habilitat la Sala de Cultura 2 perquè l'Escola de Música l'emprí com a aula, per garantir que es compleixen les distàncies de seguretat necessàries. A més s'han posat en marxa moltes altres mesures per evitar contagis. Entre moltes altres, destaquen la ventilació de les aules durant cinc minuts entre classes, la instal·lació de mampares entre els professors i els alumnes quan no és possible l'ús de la mascareta o en les aules més petites, la desinfecció constant dels espais i dels instruments. "Hem fet molta feina, però crec que tenim una escola segura", diu la directora, qui està fent feina actualment per habilitar un domini creat pel Consell Insular de

JONS
IMPRENTA

Impressió digital, ràpida {
• Targetes
• Invitacions
• Celebracions

Impressió offset / tipografia

Edició de llibres, revistes, catàlegs...

Disseny gràfic, creació de logos i línia d'impresos

+ de 30 anys d'experiència

Carretera Nova, 137 (Alaior) - Tel.: 971 37 14 29 - email: imprentajpons@telefonica.net

Menorca per a totes les escoles de música de Menorca, que permetrà fer classes en línia si és necessari confinar qualche grup.

Orfila és conscient que algunes persones d'Alaior interessades en la música opten per apuntar-se a l'Escola de Música d'Es Mercadal o a altres pobles. "Cada escola té una oferta formativa i, de la mateixa manera que alumnes del poble poden trobar interessants assignatures d'altres escoles, nosaltres també tenim alumnes d'altres municipis", manifesta. Així i tot, la directora matisa que, tenint en compte que l'Ajuntament paga el 60 per cent del cost total de les classes, només s'accepten alumnes d'altres pobles quan hi ha una plaça lliure i no hi ha cap alaiorenc interessat.

Orfila assenyala també que, segons la normativa actual de l'Escola de Música, els alumnes d'algunes assignatures s'han de donar de baixa després de sis anys per donar pas a altres persones interessades i, per açò, aquests alumnes cer-

quen alternatives a altres pobles per poder continuar amb les seves classes. Tanmateix, la directora apunta que aquesta norma es renovarà pròximament perquè aquest termini es pugui allargar fins als vuit anys.

El fet que l'escola sigui municipal permet que els preus siguin més assequibles. Així, la matrícula té un cost de 32 euros i, per cada assignatura més que faci un alumne, són 21 euros al curs. Per la seva part, els fillets que fan Música i Moviment paguen 16 euros al mes, els que fan iniciació a la música i rotació paguen 31 euros al mes, els que fan llenguatge musical i instrument paguen 48,5 al mes i els que fan instruments en grups de dos paguen 25 euros mensuals. Les tarifes per als alumnes adults són lleugerament més elevades de manera que els que fan llenguatge musical paguen 30 euros al mes i els que fan una sessió de 45 minuts d'un instrument paguen 40 euros mensuals.

Centre d'Estudis Locals

Models d'escola de música, implicació i repercussió

La formació musical és una part de la cultura que en les societats avançades d'Europa és habitual que es convoques en una capacitat general extensa entre la població, la qual cosa permet l'expressió de sentiments, la comunicació, la interacció entre individus i, per tant, per ample, un avanç cultural transformador.

En aquesta època de l'edat contemporània, la música també s'ha convertit en una de les eines fonamentals de culturització i socialització de la joventut.

Açò ha fet que municipis com es Mercadal o Ferreries, que han fomentat decididament la música, avui recullin ambients i iniciatives musicals convertides en la cultura que vertebrava tota la societat local, enriquint la convivència i la satisfacció de les persones. A més, la formació musical fa alumnes més capaços en els altres estudis i ciutadans més civilitzats. I una inclusió del jovent en la cultura i la vida del poble, que no és una cosa menor avui que l'èxode i la desafecció del jovent és un mal crònic de Menorca.

DIFERÈNCIES ENTRE MUNICIPIS

Es Mercadal va articular tota aquesta iniciativa entorn de dues entitats. Una era del professorat que es va constituir en una associació per gestionar (Associació Cultural i Teatral des Mercadal) i l'altra era l'associació de mares i pares de l'alumnat (Associació de Pares, Mares i Alumnes de l'Escola Municipal de Música i Dansa des Mercadal) per implicar la societat i reivindicar la resposta del municipi. Els usuaris van créixer a les instal·lacions primeres. La demanda i l'èxit exigien unes matrícules populars fortament subvencionades per l'Ajuntament i un edifici nou i ben dotat, que l'Ajuntament va construir. El nou edifici va consolidar encara més un notable èxit fins al punt que la música avui és el fil conductor de la cultura mercadalenca.

La Banda des Mercadal així com la Big Band, com a projectes complementaris, van fer possible que tota l'educació

musical tingués una via constant de crear bellesa i actes de cultura popular que arrossegassin l'afició cap a nivells cada vegada més satisfactoris i motivadors.

El model de Ferreries també va ser el mateix, però tota la iniciativa en lloc de fer-se entorn de dues entitats es va fer entorn d'una sola, que reunia professorat i famílies: l'Ateneu Musical de Ferreries. Respecte des Mercadal, la diferència més important ha estat que l'Ajuntament de Ferreries mai no ha subvencionat les matrícules com ho ha fet el des Mercadal, però sí que va cedir tot el protagonisme a la societat civil, a l'Ateneu Musical, i l'ha complementat amb unes instal·lacions magnífiques com són les de l'Auditori de Ferreries, que gestiona el mateix Ateneu. A Menorca, abans va existir el mateix model de desenvolupament educatiu cooperat en l'educació d'adults i d'educació infantil de 0-3 anys. Van ser els professionals i usuaris els que van crear xarxes educatives que després van oferir perquè les administracions les ajudassin amb aportacions econòmiques. I el resultat també va ser òptim amb una educació infantil menorquina i d'adults molt evolucionades en comparació a altres llocs.

En el cas d'Alaior el model és diferent. L'escola va ser des del principi una iniciativa de l'Ajuntament muntada amb professorat contractat per l'Ajuntament. El professorat assumeix la responsabilitat purament acadèmica. Les famílies no participen del projecte. L'escola actual va ser habilitada i cedida per un mecenes alaiorenc, Vicent Rotger Buils. És un model semblant al de Maó, on l'escola també és d'àmbit exclusiu de l'Ajuntament. Ciutadella també va adoptar un model semblant al des Mercadal. Els preus mensuals de les escoles fan mal comparar, però un alumne d'instrument, llenguatge musical i sessió col·lectiva de banda o grup costa 67 € a Mercadal, entre 67 i 71 a Ferreries i 48 € a Alaior sense la sessió col·lectiva. Els experts assenyalen com a diferències d'Alaior que el professorat és dels pitjors pagats

de Menorca, cosa que provoca menys permanència i que intentin exercir primer en altres municipis. També que el grau de dificultat decanta una part del possible alumnat menys intens en dedicació.

Els models de funcionament musicals més actuals que tenen més èxit, tant a Euskadi com a Catalunya, són aquells en què la iniciativa no és exclusivament de l'administració sinó del professorat i de les famílies o usuaris. Normalment açò provoca més dinamisme i un altre tipus de repercussió social.

Fins i tot avui els conservatoris professionals de música pateixen un replantejament general molt important perquè són molts cars de funcionament, no arriben a la majoria d'usuaris i en les edats inicials són menys eficients que les escoles populars.

Les dades per escoles dels municipis mostren que en relació als habitants la participació en la formació musical està molt més generalitzada a Mercadal, Ferreries i Sant Lluís que a Alaior. També és cert que de 129 alumnes el curs 16-17, Alaior va passar a 263 alumnes el curs 18-19, augment important, però lluny encara de la implantació dels més exitosos.

	Nombre d'alumnes per curs				Habitants
	Curs 18-19	Curs 17-18	Curs 16-17		
es Mercadal	394	380	381	es Mercadal	5.038
Ferreries	235	238	215	Ferreries	4.777
es Castell	80	60	68	es Castell	7.434
Sant Lluís	305	263	206	Sant Lluís	6.798
Alaior	263	197	129	Alaior	9.065

	Nombre de professors per curs		
	Curs 18-19	Curs 17-18	Curs 16-17
es Mercadal	18	22	21
Ferreries	26	20	20
es Castell	2	2	2
Sant Lluís	12	11	11
Alaior	12	12	12

Font: Consell Insular de Menorca

ALUMNES D'ALAIOR AL CONSERVATORI

Des del curs 2009-2010 al curs actual l'alumnat d'Alaior varia entre 33 i 36 alumnes en total. El present curs, 2020-2021, del total, hi ha 9 homes i 24 dones. Dels cursos de 1r a 4t de nivell elemental hi ha 6 alumnes, mentre que en els cursos del nivell professional n'hi ha 27.

Maria Solà

La Comissió de Medi Ambient dona llum verda a l'electrificació de La Trotxa

La Comissió Balear de Medi Ambient ha aprovat la declaració d'impacte ambiental favorable a la realització del projecte de la nova xarxa soterrada de 15 quilowatts des de la subestació des Mercadal fins al Polígon Industrial La Trotxa.

Aquesta resolució dona llum verda al Consell Insular de Menorca per declarar l'interès general del projecte i atorgar la llicència d'obres en afectar la instal·lació a dos termes municipals. A partir d'aquí la Junta de Compensació podrà licitar les obres d'electrificació de l'ampliació de La Trotxa.

El document aprovat per la Comissió de Medi Ambient indica que per dur a terme el projecte s'han de complir alguns condicionants, com no envair en cap moment les zones vegetades, utilitzar maquinària adient i adequada al camí existent per evitar l'afectació a la vegetació, restablir les zones utilitzades per a amuntament de material o vehicles i utilitzar materials i acabats de tipologia tradicional integrats amb l'entorn.

Així mateix, remarca que les rases hauran de romandre obertes el mínim temps possible i, en el cas que hi hagués paret seca en alguna part del recorregut, s'ha de mantenir i, si no és possible, s'ha de tornar a fer.

Finalment, la Comissió de Medi Ambient remarca que es designarà un auditor ambiental que haurà de realitzar un seguiment estricte del compliment de les mesures i assenyalat que en el projecte d'execució s'hauran d'incloure les partides pressupostàries de les mesures previstes i del seguiment ambiental per tal de garantir-ne l'aplicació.

Per la seva part, l'Ajuntament s'ha avançat a la declaració d'interès general i el passat dia 30 d'octubre va presentar l'atorgament de les dues primeres llicències de la segona fase del polígon.

El consistori ha trobat una solució tècnica per poder donar llicències provisionals, encara que les obres no hagin començat. Aquestes llicències provisionals podran tenir el document final d'obra i la llicència d'activitat.

El regidor d'Urbanisme, Cristóbal Marquès, va explicar durant la roda de premsa de presentació que en el cas que les obres de les naus acabin abans que l'electrificació estigui en marxa, els promotors podran tenir un final d'obra i una llicència d'ocupació. A canvi se'ls ha demanat un aval econòmic. La llicència és provisional per quinze anys i passarà a ser definitiva en començar les obres d'electrificació, ja que, segons Marquès "el projecte encarà tardarà, com a mínim, un any".

Feim feina amb tu

Programa de Desenvolupament Rural de les Illes Balears (PDR)

- Feim feina amb els professionals del nostre sector primari.
- Donam el suport necessari a les explotacions agrícoles i ramaderes per fer-los més fàcil la comercialització dels productes.

Amb el PDR ara hi ha algú a Europa que pensa en tu. Ara hi ha algú a Balears que treballa amb tu.

Coneix tots els objectius i com podem ajudar-te amb les línies d'ajuda del PDR a www.feimfeinapdr.net

Amb el finançament de:

Centre d'Estudis Locals d'Alaior

Jornades dedicades a la toponímia

Les properes setmanes convertirem Alaior en el centre d'interès sobre el patrimoni cultural a Menorca. Al llarg dels mesos de novembre i desembre el

Centre d'Estudis Locals d'Alaior realitzarà tot un seguit d'activitats programades entorn de les nostres jornades anuals.

En aquesta ocasió hem triat el tema de la toponímia per aprendre i entendre millor els noms de lloc, la seva importància, història i vigència actual.

Les jornades seran presentades a la Biblioteca Pública d'Alaior i comptarem amb personal tècnic del Consell que ens parlarà sobre el nou impuls donat a Menorca Cultura Talaiòtica, candidata a Patrimoni de la Humanitat.

Diumenge matí, 15 de novembre, visitarem alguns llocs destacats del patrimoni cultural de Menorca.

Durant els dies 20 i 21 de novembre ens acompanyaran especialistes que ens aproparan a diversos aspectes de la toponímia. Ricard Cots ens explicarà el sistema informàtic que permet situar topònims en un únic lloc i el projecte "Menorca, nom a nom".

Jaume Guiscafré, president de la Comissió Tècnica d'Assessorament Lingüístic de la UIB, parlarà de quina és la funció i les tasques tècniques d'aquesta comissió. Pere Gomila ens aproparà al nom des Convent. ASSORME presentarà el seu llibre "Recull toponímic de Menorca en llengua de signes".

Joan Pons Moll explicarà com ha perviscut durant set-cents anys un nom des Migjorn Gran. Miquel À. Marquès repassarà la toponímia d'Alaior. Pilar Vinent i Eva Florit (Servei de Política Lingüística del Consell), plantejaran problemes pràctics a l'hora de donar resposta a consultes sobre noms de lloc. Xavi Gomila ens aproparà a la seva tasca investigadora sobre topònims menorquins. I Joan Miralles donarà a conèixer la creació del Nomenclàtor Toponímic de les Illes Balears, una eina cabdal per conservar els noms de lloc.

El 28 de novembre, a la Sala de Cultura Sant Diego, l'Arxiu d'Imatge i So de Menorca realitzarà una projecció de reportatges sobre la recuperació de receptes d'abans. Hi intervindran la tècnica Esperança Palliser i la realitzadora Magda Timoner.

Conjuntament amb la Biblioteca Pública d'Alaior, el 4 de desembre oferirem una conferència sobre l'ofici de carboner, amb Quim Salort (Centre Artesanal de Menorca) i el carboner Vicent Pons.

Oferim certificats d'assistència a les jornades i als actes complementaris. Per a més informació: 971 37 90 53, celalaior@gmail.com o consultar el programa actualitzat al web www.centreestudisalaior.org.

Redacció

Fina Salord rep el premi Recercat 2020 a proposta del CEL

L'Institut Ramon Muntaner, que agrupa els centres d'estudis de parla catalana, en la seva 16a edició del premi RECERCAT a una persona vinculada al món dels centres d'estudis, l'ha atorgat ex aequo a Fina Salord Ripoll i a Josep Maria Inglès Rafecas.

El premi s'havia de lliurar el 30 d'octubre al Vendrell (Tarragona), en el marc de la celebració de les jornades RECERCAT, però finalment s'hagué de realitzar de forma virtual a causa de la Covid-19. La candidatura de Fina Salord va ser presentada pel Centre d'Estudis Locals d'Alaior.

Fina Salord Ripoll destaca com a filòloga i historiadora de la cultura de Menorca. Persona vinculada a l'Institut Menorquí d'Estudis, entre altres centres culturals de Menorca, ha realitzat i segueix realitzant una tasca científica i cultural de primer ordre entorn a la cultura local menorquina, amb treballs de recerca en l'àmbit de la cultura catalana.

Les seves investigacions sobre els personatges menorquins estudiats (Joan Ramis, Antoni Febrer i Cardona, Josep Maria Quadrado, Vicenç Albertí, Albert Camus i la descoberta de l'obra de l'escriptora ciutadellenca il·lustrada del segle XVIII, Joana de Vigo i Squella), estan relacionades amb la cultura dels territoris de parla catalana.

Alhora destaca la seva aportació científica i de gestió cultural, cosa que ha permès consolidar el paper dels centres d'estudis a Menorca. En l'entrevista que Pere Gomila va publicar

el passat mes de juny, s'afirma que "Salord és un referent imprescindible pel que fa a la literatura i la cultura a Menorca".

Fina Salord ha desplegat una intensa activitat en diverses entitats culturals de Menorca (Ateneu de Maó, Cercle Artístic de Ciutadella i Institut Menorquí d'Estudis), demostració del seu interès per la tasca realitzada des de les entitats culturals menorquines.

Sobresurt la seva implicació amb l'Institut Menorquí d'Estudis on ha exercit com a cap de la Secció de Llengua i Literatura (1986-2003), com a presidenta del Consell Científic (2003-2010) i com a coordinadora científica (2013-2020).

El seu esforç per investigar i difondre la història cultural menorquina es reflecteix en l'elaboració d'estudis, publicacions, cursos i conferències, cosa que la converteix en un referent cultural de primer ordre a Menorca. Aquest premi és un reconeixement al conjunt de la seva tasca cultural, a l'hora que posa Menorca al bell mig del mapa de la cultura catalana.

Anselm Barber Luz

Una zona per revolucionar l'empenta alaiorena

Deixar constància de les coses que succeeixen però que no figuren en les notes de premsa és un recurs perquè la crònica local s'escrigui a partir de moltes realitats i no sobre allò que ha convingut escriure al poder en cada moment. Avui coneixem per testimonis plurals com es va gestar el disbarat de la pèrdua del Cine Espanya, a pesar dels intents del poder d'aquell temps de vendre mentides de tot tipus.

He escoltat i llegit les opinions d'alaiorencs diferents arran del debat sobre on emplaçar el centre de salut nou, de la preocupació constant pels aparcaments i de les fortunes que les famílies han d'enterrar en habitatge car i escàs. Sempre he cregut que les decisions intel·ligents ragen de sumar idees i matisos. La bellesa de les catedrals que singularitzen les ciutats mai no és la voluntat d'una única persona. Per açò és tant important ser sincer en l'escolta dels altres.

Tots haurem de reconèixer que hi ha creixements urbans dels pobles i ciutats que catapulten la ciutat cap al progrés durant uns anys i s'acaben convertint en inversions i activitats que donen vida a tot el poble. Podria posar molts exemples, però potser bastaran aquests: l'avinguda de la Pau de Sant Lluís, l'avinguda de la Mare de Déu del Toro de Ferreries, l'avinguda de ses Rondes des Mercadal, s'Esplanada de Maó. Aquest fenomen urbanístic s'acaba convertint en dinamisme perquè s'hi genera moviment de recursos, equipaments ciutadans, espais de comerç i d'intercanvi, etc. Qui pot negar el que han aportat a Alaior la mateixa Av. de la Mare de Déu del Toro o la Trotxa 1?

Idò bé. Amb les aportacions que havia reunit de moltes altres persones tot convergia a l'espai que hi ha a la zona de darrere la Creu Roja. És un espai ideal per a habitatge protegit, per al centre de salut i per al gran aparcament que necessita el nucli històric. I està per vendre des de fa anys. Vam debatre-ho amb els companys de Junts per Ld. Vam arribar a la conclusió que si ho proposàvem com a grup, el PP s'hi oposaria només perquè emanava de l'oposició. Així que vam decidir que jo faria l'ofertament personal al batle oficiosament perquè fos una inici-

ativa que nasqués també del govern del municipi.

Primer ho vaig explicar i vaig demanar permís als propietaris majoritaris de la zona. Després vaig anar a veure el batle, i ell i jo, tot sols, en vam parlar. Li vaig exposar el següent:

- En la part del costat de la Creu Roja s'hi podria emplaçar el centre de salut nou. Prop del centre, ben comunicat, amb la possibilitat d'afegir prou aparcament al costat.

- En paral·lel a l'avinguda hi caben diferents promocions de

pisos de protecció social. Integrats al costat de pisos lliures que promocionarien constructors locals, en una de les zones de més qualitat, defugint així qualsevol tipus de segregació de famílies.

- En la part més propera a la Salle Antiga el desnivell del carrer permet fer un aparcament immens de tres nivells, el més gran i proper al nucli antic, on hi ha els conciutadans sense aparcament, i on és quasi impossible que apareguin altres oportunitats.

Li vaig dir al batle que, si deixava aquest llegat, el seu mandat hauria estat més útil que molts. Que calia coratge, però que podia ser determinant. Hi havia una condició molt favorable, els propietaris volien escoltar les valoracions que fessin els tècnics municipals i estaven disposats a cobrar al ritme que el poble pogués pagar. Havia de ser un exemple d'iniciativa conjunta, però que lògicament s'acabaria atribuïnt a qui governava. Vam quedar que ell ho faria mirar als tècnics municipals i em donaria una resposta. Va semblar que no li desagradava i va adquirir el compromís de continuar el diàleg sobre el tema. Ho vaig comunicar a la propietat. Van passar els mesos i no hi havia resposta. Li vaig recordar al batle que esperàvem una resposta la propietat, jo mateix i els companys de Junts. Va contestar que estava en procés.

Ja ha passat un any i... res. Un cop més, no hi ha resposta.

Estic convençut que una idea que és la suma de moltes persones que s'han preocupat per les coses no hauria de patir el menyspreu d'un ajuntament que se suposa que vigila per atendre el present treballant en el futur.

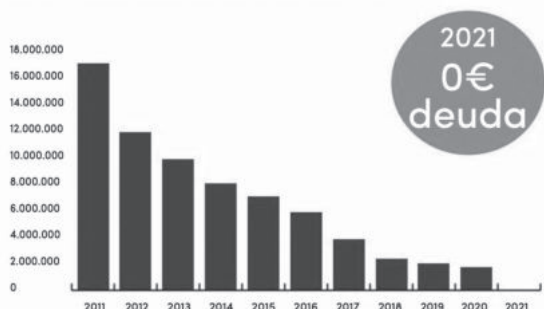
En aquest com en altres temes, a Alaior topam que el PP no vol sentir parlar de res que no emani d'ells mateixos i menys de gent d'esquerres, no sigui cosa que açò li suposi una pèrdua de prestigi electoral. Al batle potser li va agradar la proposta però ell va ser fitxat per qui verdaderament mana des del partit. I el Partit Popular, amb tot el meu respecte, no representa ni el 50 % de l'esperit d'iniciativa, d'implicació i de capacitat dels alaiorencs.

Equip de Govern - Ajuntament d'Alaior

L'Ajuntament informa

El Pla d'impuls dels Serveis Socials i la reforma del carrer des Ramal, eixos principals del pressupost del 2021

EVOLUCIÓN DEUDA AYUNTAMIENTO DE ALAIOR

L'Ajuntament d'Alaior va presentar el passat 20 d'octubre els pressupostos per a l'exercici 2021. Va ser, un altre any, el primer municipi de Menorca en exposar-los.

Aquest és el segon pressupost de l'actual equip de govern, que continua amb els objectius marcats a l'inici del mandat, i als quals se n'hi afegixen també de nous, derivats principalment de la pandèmia de la Covid-19 que ja ha tingut conseqüències pressupostàries dins l'actual pressupost en haver de fer front a necessitats urgents.

Gràcies a l'estabilitat econòmica aconseguida durant els darrers exercicis, l'Ajuntament pot enfrontar ara les necessitats socials actuals, a la vegada que se seguirà impulsant l'activitat del municipi donant suport al comerç, al turisme, a la indústria i a la cultura, pilars fonamentals del poble.

L'Ajuntament tancarà el 2021 amb un deute bancari de 0 euros, a la vegada que aquest pressupost també contempla una baixada de les despeses financeres d'uns 480.000 €, gràcies a l'amortització de deute duta a terme amb el Pla de Xoc Municipal. És a dir, entre el 2011 i 2019 s'han reduït 17.000.000 € de deute i s'ha deixat l'Ajuntament d'Alaior totalment sanejat.

El consistori presenta un pressupost que se situa en els 11.561.386 €, amb la mateixa quantitat de despeses.

El principal objectiu de l'equip de govern per a aquest exercici és el reforç dels programes dels Serveis Socials i Educació. D'aquesta manera, es crea un Pla d'impuls dels Serveis Socials Municipals valorat en 114.000 €, que permetrà augmentar en tres treballadors aquest departament per seguir donant resposta a l'emergència social derivada de la Covid-19. A més, també s'han doblat les partides de fons propis per atendre les persones amb més necessitats econòmiques i socials. En el cas d'Educació, també s'incrementen totes les partides (el programa de l'Escoleta es Pouet puja un 14,79%).

José Luis Benejam, batle d'Alaior, ha destacat que «dins el context actual d'incertesa econòmica, presentem un pressupost molt realista en la previsió de despeses i prudent en la d'ingressos. El pressupost de l'exercici 2021 té una prioritat social i educativa, però també fa una opció decidida per seguir invertint en projectes necessaris del municipi, com són la remodelació del carrer des Ramal, principal eix comercial de la zona centre, per un cost de 628.000 €, la construcció del nou Casal Jove d'Alaior,

dotat amb 313.000 € per arribar a la totalitat del cost de l'obra de 745.000 €, o la tercera i darrera fase del Passeig Marítim de Cala en Porter, dotada amb 268.000 €, per arribar a la totalitat dels 450.000 € que costa».

Així mateix, no s'obliden els compromisos adquirits amb altres administracions o tercers, i per açò, aquest exercici preveu un augment de les partides del Consorci de Residus (augment d'un 11,76%) i les partides destinades al servei de manteniment d'urbanitzacions (augment d'un 33,36%) per assumir la neteja viària de Torre-solí. A més, també s'ha previst un estudi ambiental de la platja de Cala en Porter valorat en 6.000 € i la millora de les passarel·les d'accés.

De la mateixa manera, s'augmenten les ajudes destinades a les entitats i clubs esportius, es mantenen vigents les partides destinades al comerç i al turisme, se segueix amb el Pla d'Impuls d'Urbanisme (134.000 €) per a la finalització del Pla General d'Alaior, que s'aprovarà en uns mesos, i s'estimularà l'activitat cultural amb una partida de 100.000 € per dinamitzar encara més el poble, a partir del desenvolupament d'importantes exposicions i altres activitats que augmentaran les visites al municipi.

Ingressos

Es preveu una baixada pràcticament de tots els ingressos, i es remarca la clara baixada en la recaptació en tots els impostos i taxes per activitats econòmiques: obres, construcció, activitats i serveis. Cal recordar que Alaior segueix sent un dels municipis de Menorca amb els tipus impositius més baixos.

Despeses

Gràcies al fet que l'Ajuntament no té deute a llarg termini, es preveu una baixada de més del 63% pel que fa a despeses financeres. L'Ajuntament deixarà de pagar gairebé mig milió d'euros per amortitzacions i deutes a bancs.

Pel que fa a inversions, s'han previst accions per valor d'1.641.007 €, que suposa un increment de 21,62% respecte a l'any 2020.

De la mateixa manera, també augmenten un 81% les inversions en instal·lacions esportives, i es crea una nova partida dotada amb 7.200 € per finançar esdeveniments esportius singulars que suposin un atractiu turístic i esportiu més per al municipi. Així mateix, augmenta un 9,67% el programa de Joventut.

Dins el capítol d'inversions, també hi trobam l'embelliment del carrer Bisbe Gonyalons (es destinen 40.000 euros per arribar al cost total de 116.000 €), o 10.000 € destinats a la millora de les voreres de Torre-solí.

Benejam ha destacat també que «aquest pressupost dona resposta a les necessitats dels nostres ciutadans, amb la clara convicció que amb esforç i responsabilitat podem pal·liar d'una millor manera les greus conseqüències econòmiques sorgides de la pandèmia. Preveim aprovar-lo al plenari de novembre, per si hi ha qualsevol mena d'al·legació i s'ha d'aprovar finalment el mes de desembre, el mes de gener del 2021 ja tinguem un pressupost vigent».

Cristóbal Marquès, regidor d'Hisenda, ha volgut remarcar que «és una gran notícia poder presentar un pressupost semblant al del 2020, sense retallades substancials. Si comparam aquesta crisi amb la de fa 10 anys, quan teníem un ajuntament molt endeutat, ara veim que tenim més capacitats per fer front a les necessitats dels veïns» ha conclòs Marquès.

Centre d'Estudis Locals d'Alaior

Caminada al barranc de Sant Llorenç de Llucalari

Foto: Àngels Coll

Diumenge 18 d'octubre vam anar al barranc de Sant Llorenç de Llucalari. Després d'establir els acords per respectar les mesures per l'afectació de la pandèmia, vam partir amb cotxes particulars fins a l'aparcament del centre d'interpretació de Torre d'en Galmés. Des d'allà a peu fins a l'entrada de Sant Llorenç pel camí de Llucalari. Anàvem amb dos grups i amb mascareta.

La baixada pel barranc va despertar bones sensacions. És un barranc senzill, però molt bell, entre els llocs de Sant Llorenç a un costat i sa Torre Vella, Son Squella, Binissegarrà i sa Torre Nova a l'altre. La biodiversitat i la plenitud de la vida s'alien amb les senyes del combat entre la geologia i el temps. En arribar baix, el barranc s'obre a la mar en una cala petitona entre penyals potents. Algunes persones van aprofitar el dia solejat per nedar. Entorn de les 12 h, n'Anselm va exposar els lligams del lloc amb el contraban durant el franquisme i fins als anys 80. Després va explicar l'accident del canó del 38 a la bateria de Llucalari, l'any 1953, que va causar 23 morts. A continuació vam emprendre la tornada. I a les 13.30 érem a l'aparcament, puntuals per regressar. Unes 50 persones van acudir a la caminada.

ACOLLIMENT FAMILIAR ESPECIALITZAT

EN EL NOSTRE ENTORN EXISTEIXEN NENS, NENES I ADOLESCENTS QUE PER DIFERENTS MOTIUS NO PODEN VIURE EN LES SEVES PRÒPIES FAMÍLIES I QUE NECESSITEN CRÉIXER I DESENVOLUPAR-SE EN UN ENTORN ADEQUAT. L'ACOLLIMENT PER PART DE FAMÍLIES I PERSONES D'ACOLLIDA ÉS UNA ALTERNATIVA PER A MOLTS D'ELLS.

L'OBJECTIU GENERAL ÉS DONAR COMPLIMENT AL DRET DE TOTS ELS NENS I NENES A VIURE I CRÉIXER EN UNA FAMÍLIA, TENINT COM A HORIZÓ LA TORNADA AMB LA SEVA FAMÍLIA D'ORIGEN QUAN SIGUI POSSIBLE.

PER A AIXÒ L'ADMINISTRACIÓ NECESSITA INCREMENTAR EL NOMBRE DE FAMÍLIES QUE ACTUALMENT COL-LABOREN EN L'ACOLLIMENT DE MENORS TUTELATS, ESPECIALMENT NENS, NENES I ADOLESCENTS AMB NECESSITATS EDUCATIVES ESPECIALS.

ACOLLIMENT FAMILIAR D'URGÈNCIA

Què és un acolliment familiar d'urgència
És una modalitat d'acolliment temporal en família aliena de curta durada (com a màxim sis mesos) per a infants menors de sis anys i mentre es decideix la mesura de protecció que correspongui. Amb aquest tipus d'acolliment es pretén evitar la institucionalització de menors de poca edat que han de ser separats de les seves famílies.

Qui pot ser família acollidora d'urgència?
Per poder ser família acollidora s'han de complir els criteris generals per a qualsevol tipus d'acolliment familiar temporal. Almenys un dels membres de la parella acollidora o l'acollidor o acollidora, si es tracta d'una sola persona, ha de tenir disponibilitat immediata i plena per a l'atenció i cura d'aquests menors o flexibilitat per compaginar vida laboral i familiar. L'acolliment familiar d'urgència és remunerat però no suposa cap relació laboral.

ACOLLIMENT FAMILIAR ESPECIALITZAT

Què és un acolliment familiar especialitzat?
És una modalitat d'acolliment temporal o permanent en família aliena en la qual s'atenen en un context familiar les necessitats educatives especials que poden presentar menors amb certes particularitats (adolescents, grups de germans, menors amb discapacitats físiques, psíquiques i/o sensorials, trastorns del comportament, malalties cròniques, etc.) que han hagut de ser separats de les seves famílies.

Qui pot ser família acollidora especialitzada?
Per poder ser família acollidora especialitzada s'han de complir els criteris generals per a qualsevol tipus d'acolliment familiar, temporal o permanent. Almenys una de les persones acollidores ha de disposar de qualificació, experiència i formació específica relacionades amb les àrees de psicologia, pedagogia, salut, educació o social. La persona acollidora o un membre de la parella acollidora, si s'escau, ha de tenir plena disponibilitat per a l'atenció i cura d'aquests menors o flexibilitat per compaginar vida laboral i familiar. L'acolliment familiar especialitzat és remunerat però no suposa cap relació laboral.

ON ADREÇAR-SE?

Servei Insular de Família.
C/ Vassallo, 33B. 07703. Maó.
Tel. 971 361212
acolliments@cime.es / menors@cime.es

Horari d'atenció:
De dilluns a divendres de 8.00 h a 14.30 h

CONSELL INSULAR DE MENORCA
DEPARTAMENT DE BENESTAR SOCIAL

Pere Gomila

Ildefonso Hernández Aguado

Saviesa, humanitat i defensa de la salut pública

Davant la situació provocada per segona onada de la Covid-19, aquest mes entrevistam el catedràtic de Medicina Preventiva i Salut Pública de la universitat Miguel Hernández d'Elx, el menorquí Ildefonso Hernández. Hernández va ser director general de Salut Pública del Ministeri de Sanitat (2008-2011) on va dirigir i preparar la Llei general de salut pública i prevenció del tabaquisme passiu. Des d'aquesta responsabilitat va dirigir l'informe "Avançant l'equitat i la salut: monitorització dels determinants socials de la salut i reducció de les desigualtats en salut". Va ser membre del Comitè Permanent del Comitè Regional per a Europa (OMS) i del Consell del Centre Europeu per al control de malalties. Ha estat president de la Societat Espanyola d'Epidemiologia i de la Societat Espanyola de Salut Pública. Persona d'un gran bagatge humà i científic i gran coneixedor de les pandèmies, ens parla de la situació actual, de les mesures que s'haurien de prendre i de les que no s'han pres, de les repercussions socials i els reptes que planteja la pandèmia actual.

Ens trobam davant una nova onada de la malaltia. No s'han fet bé les coses? Es podia evitar?

Les societats occidentals tenim una forma de vida que fa molt difícil el control d'una malaltia davant la qual no tenim immunitat i davant la qual sembla que la majoria de la població és susceptible d'infectar-se. Aquest virus crea una letalitat i una capacitat de fer mal i d'ingressos hospitalaris molt alta. En una societat que basa la seva convivència i funcionament en la interacció social, una malaltia que es transmet per la respiració és una cosa molt dura. Per tant, hem de tenir una mica d'humilitat perquè no en sabem gaire encara de la dinàmica del virus, però per altra banda sí que és veritat que no s'han pres decisions d'acord amb la magnitud del problema, que té una repercussió social, econòmica, humana brutal. S'hauria d'haver fet, per part de cada comunitat autònoma, una planificació molt exhaustiva i disposar els recursos adients per mantenir la incidència de la malaltia molt baixa i contribuir a la disminució de l'impacte social.

Abans es parlava sobretot de distància individual, però ara sembla que el virus es transmet per l'aire en espais tancats...

El problema és que estudiar amb un disseny científic la transmissió és molt difícil perquè no es poden fer experiments amb humans amb un virus que pot ser letal. Per tant, hem de partir de dades observacionals. Per exemple, uns brots de malaltia que s'han produït a un concert o a un cor (com va passar a USA) ofereixen prou indicis que, a més de la transmissió directa per gotetes que surten quan parlem o sobretot quan parlem alt, cantam

o cridam, els aerosols que es produeixen amb la respiració poden contribuir a la transmissió. Ara ja hi ha prou indicis per afirmar-ho i per tant controlar l'aire interior és molt important. Finestres obertes, portes obertes. Haurem de tornar a dur roba d'hivern dins de casa com es feia abans, perquè haurem d'airejar ja que hi ha un risc si ens trobam en un espai tancat. Encara que duquem mascareta pot ser que hi hagi un risc de transmissió, per bé que no gaire alt si la duim ben posada.

Ara hi ha la percepció que la malaltia no és tan letal com abans. És açò real?

La percepció és real. Per què? Perquè ara tenim una capacitat diagnòstica molt més alta. A la fase 1 de la pandèmia, teníem el nombre de morts i com a denominador els casos detectats amb PCR, quan no teníem prou PCRs, amb molta gent que es volia fer el test i no se l'havia pogut fer i molts de casos, sobretot asimptomàtics, que no es van controlar. Ara tenim una foto de la dimensió del problema més aproximada a la veritat, encara que no sabem tots els casos que hi ha. En calcular un numerador de morts amb un denominador més petit del real, la letalitat sortia més alta que ara. Però açò no és cap tranquil·litat perquè encara que la letalitat només fos de dos o de tres per mil, amb tanta població que passa la malaltia, al final són molts de morts.

Existiran proves més ràpides que el PCR?

Hi ha unes proves antigèniques que ja s'han perfeccionat, i no són tan dolentes com eren abans, que poden detectar una part del virus. Ja no és la reacció del cos sinó directament una part del virus i per tant són més exactes i ràpides que les que hi havia d'anticossos que mesuraven

la reacció del cos davant la infecció. De totes formes no són perfectes i tenen limitacions. És un avanç, però la prova en si mateixa no resol el problema. El problema és evitar la transmissió. Jo em puc fer una prova ara mateix i demà puc estar infectat.

Quines són les mesures més eficaces per prevenir la transmissió?

Hi ha mesures estructurals que no es prenen. Encara no en sabem prou, de les cadenes de transmissió. És a dir, no podem dir hi ha tants de casos en l'àmbit familiar, amb l'àmbit social i d'amistats, o laboral, perquè la quantitat de persones que fan la recerca dels brots, dels contactes, van de bòlid. Tenen molta feina i no en poden fer un estudi minuciós, no es pot fer una traçat de la cadena de transmissió. Què ens agradaria saber a Menorca? D'on ha vingut cada cas. Si tinguéssim açò podríem dir què ha fallat i adoptar les intervencions preventives més efectives, i que menys disrupció causessin en la vida social i econòmica. Aquest és el nucli de la solució. S'han de reforçar els equips d'epidemiologia que treballen en els casos per conèixer perfectament on es falla en la transmissió. Ja dic, la humilitat és important. Quan ens trobam en una situació desbocada no queda més remei que fer una combinació de tot el que coneixem per tractar de reduir la transmissió a fi que sigui molt baixa. I aleshores fer un estudi per veure on fallam. Aquesta manca d'intel·ligència

Persones amb criteri

epidemiològica per saber què passa i com hem d'actuar és un problema. I no només a Espanya, sinó a tot arreu perquè la salut pública ha estat menyspreada de fa molts anys.

Esteim preparats pel que pugui passar tal com tractam el medi ambient?

No esteim preparats, perquè vivim amb una agressió contínua a l'entorn. Tot-hom té dret a una dignitat, a una vida i a un treball, açò no hi ha dubte, però els humans vivim per damunt les nostres possibilitats perquè ens esteim carregant el planeta i açò té unes repercussions enormes en tots els sentits i tindrem problemes. El del canvi climàtic, segur. Ja ho sabem i feim com el Titànic "la banda continua tocant". Hi ha una manca de previsió i aquelles inversions tan importants, com la recerca, la salut pública, l'educació general, que són els pilars d'una societat de progrés, no es fan, les menyspreem. A Espanya, particularment, es menysprea la inversió en recerca, en educació general de qualitat i en salut pública.

No són preocupants els moviments negacionistes que han sorgit amb la pandèmia?

No som especialista en sociologia per saber quina aproximació s'ha de donar a aquest fenomen, però que està relacionat amb moviment polític autoritari i que menysprea la dignitat humana i els drets humans. No tenc una resposta clara, però el que em preocupa en el creixement d'aquests grups negacionistes és la seva vinculació amb moviments que no tenen cap respecte per als drets humans. I el més important per fer qualsevol política comença per la dignitat humana. També he de dir, parlant de mancances, que no s'ha fet una monitorització social. S'ha pensat que les ciències biomèdiques i les ciències de la vida són el nucli central per treballar en una epidèmia, però no ens hem d'oblidar de les ciències socials i humanes. Ens falta un coneixement d'allò que passa a nivell social. Pensam que tot

es redueix a tecnologia. I no, la part humana és molt important. El paper que poden fer les arts, la literatura, per contribuir a donar una resposta més humana a aquesta situació també la menystenim.

Què podem fer en l'àmbit personal davant la malaltia?

Crec que en una societat civil molt activa com hi ha a Menorca, personalment s'han de fer dues coses. Una, fer comunitat, mostrar-li a la gent la funció comunitària de l'individu i partir de la solidaritat i la fraternitat per veure que les seves accions no només tenen una repercussió personal, sinó que tenen una repercussió social i açò s'ha de difondre fent un elogi d'aquelles persones que defensen el destí comunitari, el destí compartit. Hi ha d'haver un moviment, que si no arriba a les institucions ha d'arribar a la societat civil, per contribuir al suport social i humà a les persones perquè puguin fer la prevenció. I açò és una actitud individual que es fa compartida. I per altra banda, en l'entorn personal s'ha de tenir seny. Si has d'anar a veure una persona gran, per exemple, pots estar-te a casa deu dies sense sortir, que no passa res. Millor no assumir cap risc. Però no només pensant amb el que jo pugui decidir que em passi, sinó perquè com a éssers socials el que em passa a mi repercuteix en tota la societat. Perquè si jo ocup un llit de cura intensiva, li llev el llit a un altra persona que el pot necessitar. Aquestes decisions, des del punt de vista ètic, no són mai individuals.

Sembla que Menorca està un poc millor...

A Menorca, afortunadament, es veu que la població ha tingut una resposta bona. I per altra banda s'ha de fer un elogi dels grups de professionals que hi treballen perquè ho fan molt bé. A mi m'arriba molt bé la informació del que fan i açò s'ha de dir, perquè a vegades estan cremats i fan una gran tasca. I en una societat com la nostra, fer un elogi de la gent que treballa bé sempre és benvingut.

Podem tenir esperança en la vacuna?

Esperança sí, perquè la informació que tenim fins ara és que hi ha un munt d'assaigs, moltes iniciatives, no com passava amb altres malalties. Hi ha molts de grups de recerca, moltes empreses, molts de països interessats. Per tant hi ha una base per tenir una esperança. Però s'ha de dir que hem de treballar com si no la tinguéssim. De moment hem de fer feina de planificació i no hi queda més remei que posar-nos en la situació pitjor. I si la gent que ha passat la malaltia d'aquí a 6 mesos no té immunitat? És un problema seriós. Ens hem de preparar per a qualsevol contingència. Per tant, clar que hem de ser optimistes, però l'optimisme es construeix també amb llaços comunitaris. Treballar tota la societat en conjunt, donar confiança a les autoritats i fer crítica constructiva, no destructiva. L'optimisme es fa així. Clar que tindrem vacuna, però de moment a treballar.

Hi ha fort debat entre salut i economia...

La manca de planificació crea una tensió social i econòmica molt grossa. Ho veim a tot el país, ara amb les manifestacions del sector de l'hostaleria i la restauració. És un problema, però també hi ha gent que ho pateix molt i no té capacitat per manifestar-se. Hi ha molts de col·lectius afectats i és un problema greu, però crear aquest debat d'economia-salut jo crec que no toca perquè la inversió més eficient està clar que és la sanitària. El repte que tenim és que en una societat que no és autoritària, com la xinesa, s'ha de respectar la democràcia. I en una societat democràtica hem d'afrontar la pandèmia i hem d'aconseguir unes estructures eficients i que no siguin més disruptives per al món econòmic, però açò és més fàcil quan la incidència és baixa. Per tant hem de tenir seny i, a poc a poc, triar allò que vagi millor. No hi ha aquesta incompatibilitat de salut-economia. És que la salut és la base perquè hi hagi economia.

Pàgines patrocinades per

Polígon La trotxa
Avinguda de sa Beguda, 7
07730 ALAIOR - Menorca
ILLES BALEARS

Tel. 971 37 81 57
Fax 971 37 90 41

info@construccionesolives.com
www.construccionesolives.com

Redacció

Tast gastronòmic menorquí

Una nova oferta cultural a Alaior

Des del passat mes de juny a Alaior s'ofereix una nova oferta cultural: el tast de productes locals, vins, cerveses i formatges de Menorca. La iniciativa va a càrrec del Centre d'Estudis Locals d'Alaior (CEL), a través de la Ruta Turística d'Alaior, i es realitza en col·laboració amb la Cooperativa del Camp.

Cada setmana es realitza una sessió de tast de diversos tipus de formatges produïts per diferents socis de la Cooperativa del Camp, alhora que es degusten vins blanc,

rosat i negre d'un productor soci de la mateixa cooperativa o bé de cerveses produïdes a l'illa. Amb aquesta iniciativa, el CEL dona suport al producte local i difon la seva història i els seus valors culturals i gastronòmics entre els visitants.

L'activitat es fa amb totes les mesures de seguretat al local que el CEL disposa al carrer de sa Muntanyeta, núm. 1. Les explicacions del tast gastronòmic van a càrrec d'una persona entesa de la secció Farmers Way de la Cooperativa del Camp.

Al llarg de la sessió, d'una durada aproximada d'una hora i mitja, s'explica als assistents la història del formatge de Menorca i a mesura que se'n tasten els diferents tipus (tendre, semi, curat i vell), així com formatge de cabra, se'n descriuen les característiques físiques i sensorials. Cada tast va acompanyat per un tipus distint de vi, del qual també s'explica la seva procedència.

Des del CEL es mostren molt satisfets pels bons resultats obtinguts durant la primera temporada en què s'ofereix aquesta nova oferta gastronòmica a la nostra població i es donen a conèixer els productes menorquins.

Aquesta activitat es realitza cada divendres i és imprescindible fer la reserva amb antelació.

Els interessats poden trobar més informació al web www.rutaturisticaalaior.com o adreçar-se a info@rutaturisticaalaior.com.

El Consell Insular, coorganitzador de les XVI Jornades d'Història i Patrimoni Cultural de Menorca

Més informació a:
www.centrestudisalaior.org

Alaior,
20 i 21 de
novembre
de 2020

CONSELL INSULAR
DE MENORCA
DEPARTAMENT DE CULTURA, EDUCACIÓ,
JOVENTUT I ESPORTS

Redacció

Belly Ester, nova presidenta de la Cooperativa San Crispín

“La meva feina serà esforçar-me per seguir oferint un supermercat diferent als consumidors”

El passat 8 d'octubre, els socis de San Crispín van elegir un nou Consell Rector amb na Belly Ester com a presidenta. Avui la volem conèixer perquè ens expliqui la seva vinculació a l'entitat i els motius que l'han decidida a encapçalar aquest projecte.

Les seves primeres paraules als socis de San Crispín van ser “som na Belly d'en Pedro Vinyes”

Si, ho vaig fer expressament perquè segur que molts potser només em coneixien de quan feim les assemblees de socis. No som nascuda aquí ni tenc cognoms alaiorencs però si, quan passi el temps, en reconeixen també com na Belly de sa cooperativa, em sentiré molt agraïda.

Quin és el seu lligam amb San Crispín?

És un vincle emocional intens i t'explicaré per què. Fa 20 anys la Cooperativa celebrava un moment històric amb el nomenament d'Antoni Cardona Sans com a president d'honor. I casualment, en aquell moment, el meu espòs, Pedro Pons Capó, presidia el Consell Rector. Fa divuit anys ell va morir però, tres dies abans de fer-ho, va voler dedicar les seves darreres paraules a la Cooperativa. Com comprendràs, açò ens ha marcat a tota la família i en aquests moments, encara més, continuant una feina que ell també va fer.

Per què ha decidit fer el pas?

Perquè hi ha el rerefons emocional que t'explicava, però principalment, per continuar la bona tasca que ha fet durant deu anys en Joan Camps, amb qui he pogut compartir moltes estones de feina. Fins ara tenia el càrrec de secretària i no ha estat fàcil prendre la decisió perquè dur el timó d'una entitat com San Crispín és més complex del que sembla.

Per què ho diu?

Perquè, vulguem o no, competim dins el sector de la gran distribució amb competidors molt forts en l'àmbit local i nacional, que tenen molts més recursos que San Crispín. Nosaltres no som un supermercat qualsevol, sempre ho deim i açò vol dir que defensam uns valors diferents de la resta, com són el cooperativisme i la solidaritat dins la societat. Esteim orgullosos de poder oferir aquest model diferenciat de supermercat a Menorca que està al servei dels consumidors i garanteix una alimentació sana, ecològica i de proximitat. Però la gent hi ha de creure i ha de venir a comprar-hi.

Com han viscut la Covid-19?

Des del punt de vista humà, el personal de San Crispín va tenir i ha tingut un comportament extraordinari perquè la seva vocació de servei no només va créixer sinó que es va reforçar. Amb les vendes també hem tingut l'oportunitat de tornar a connectar amb socis que feia temps que no venien i amb nou públic que ens ha descobert sense oblidar els que sempre han estat fidels. El millor de tot és que tota aquesta gent ha vist que San Crispín podia ser el seu supermercat de referència i s'hi ha quedat. Econòmicament, però, fa dos anys van demanar doblers als socis....

Sí, açò no hem d'oblidar-ho! El fet que aquest 2020 les ventes hagin anat millor no vol dir que les coses s'hagin solucionat perquè acumulam un deute important al nostre balanç a causa del que et deia d'haver de competir amb altres supermercats molt forts, però pensa que nosaltres som

una entitat sense ànim de lucre i el nostre únic objectiu és ser viables i sostenibles econòmicament, generar ocupació i dedicar recursos per a projectes socials.

Com espera que sigui el seu mandat?

Tenc moltes ganes de millorar tot allò que sigui possible, que els socis i clients que vinguin, o que comprin al web, estiguin satisfets perquè hagin tingut una bona experiència de compra, que trobin els productes que necessitaven al millor preu possible, que els haguem atès bé. Aquesta vegada, al Consell Rector serem la majoria dones perquè, a més de na Mila i na Pueyo, s'hi han incorporat na Mireia i na Judith. Sense voler caure en tòpics, crec que aquest accent femení tindrà el seu efecte i més tenint en compte que el 90% de les persones que treballen a San Crispín també són dones.

Té qualche projecte en ment per tirar endavant?

Sempre miram de fer coses noves. Ara per ara, tenim com a primera preocupació els efectes que provocarà la pandèmia en la societat i, per açò, hem impulsat un parell de recaptés solidaris d'aliments en poc temps dirigits a Càritas i Creu Roja, a més de fer un donatiu directe de 2 tones d'aliments. També tenim la preocupació ambiental que ens ha fet posar-nos amb l'eliminació de plàstics i la implantació de pràctiques que ens duguin al residu mínim. I tot açò sense deixar d'invertir a millorar les botigues, modernitzar les màquines o reforçar el contacte amb productors locals per ajudar-los a donar sortida a través de les nostres botigues, feina no ens falta!

Redacció

Octubre

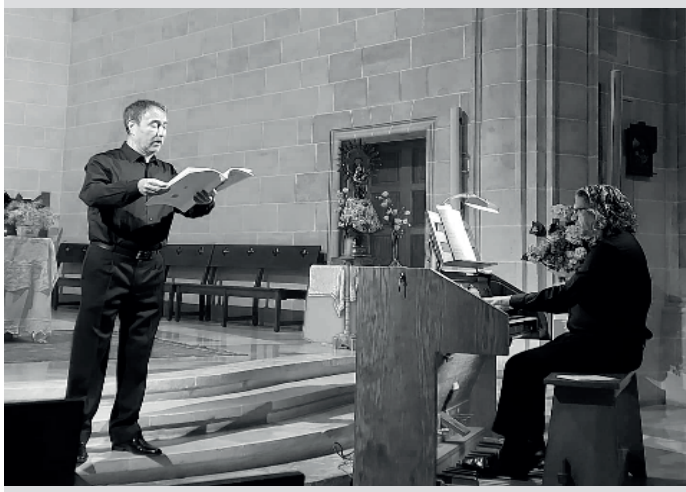
Concert de viola i piano as Convent

El dia 4, Joventuts Musicals va presentar un concert de Joan Fèlix (viola) i Isabel Fèlix (piano) amb el títol "La viola apassionada". El germans Fèlix, que toquen junts fa més de 30 anys, van oferir un programa molt interessant de compositors situats entre finals del s. XIX i primera mitat del s XX, com Maurice Ravel o S. Rachmaninov, en què van destacar les obres de dues compositores nord-americanes, Amy Beach i Rebecca Clarke, i especialment de la menorquina Margarida Orfila de qui van interpretar tres peces com a estrena absoluta. És de destacar, per tant, l'originalitat del repertori juntament amb la qualitat interpretativa i la compenetració dels dos músics.

Festival Internacional Baleorganum

Dia 11, a l'església de Santa Eulàlia, es va celebrar el concert "Romanticisme sacramental a la Menorca del s. XIX", amb Tomé Olives (orgue) i Lluís Sintes (baríton), en el marc del Festival Internacional "Baleorganum 2020". Els intèrprets van oferir un repertori amb obres de compositors menorquins del s. XIX, fruit de la recerca realitzada especialment als arxius de Santa Maria de Maó. Obres de caràcter litúrgic, però en general d'estil italianitzant per la influència de les òperes de companyies italianes al Principal. La darrera peça interpretada va ser un Ave Maria del músic alaiorenc Josep Miquel Pons Melià (1882-1960).

Contacontes a Cala en Porter

El mateix dia 11, al Centre Cívic de Cala en Porter es va celebrar un animat Contacontes amb Leomanso i Betateatre. Música i literatura per als més petits.

Concert familiar as Convent

Dia 18, a la Sala de Cultura Sant Diego, Joventuts Musicals va presentar "Quatre al cub", un concert familiar a càrrec dels músics Víctor Monte (oboè), Begoña Bonet (flauta), Antoni Carrillos (clarinet) i la narradora Fàtima Anglada. Els intèrprets van oferir un conte musicat per a totes les edats per fer viure la música i la literatura en família.

Cicle clàssics amb els ulls tancats

Dia 23, organitzada per la Xarxa de Biblioteques de Menorca, es va oferir, a la Biblioteca Pública, una nova sessió del cicle "Clàssics amb els ulls tancats" que s'havia iniciat dins l'hivern passat. En aquesta ocasió, la poeta ciutadellenca Iosune Arriarán va llegir i comentar fragments de l'obra *Orgull i prejudici* de l'escriptora Jane Austen.

Pàgines patrocinades per l'Ajuntament

Conferència educativa en línia

Dia 23 d'octubre es va realitzar totalment en línia la conferència educativa "Emocions i aprenentatges essencials, en temps de pandèmia" a través del canal de Youtube de l'Ajuntament. La sessió, a càrrec d'Eva Bach i Montsé Jiménez, autores del llibre *Mares i pares influencers* va comptar amb una gran acceptació, i arribà a tenir fins a un centenar de persones connectades en directe i compta, a hores d'ara, amb més de 700 visualitzacions.

La mar de plàstics, exposició as Convent

La Sala de Cultura Sant Diego acull fins al 9 de novembre l'exposició «La Mar de Plàstics», una iniciativa de l'associació Per La Mar Viva per conscienciar la societat del greu problema que suposa la invasió dels residus plàstics als litorals. L'exposició, organitzada per l'àrea de Cultura de l'Ajuntament, fa un recorregut per la història dels plàstics, explica tots els tipus que n'hi ha i d'on provenen, i mostra al públic una part de la quasi tona que varen recollir, el 2018, en una campanya de voluntariat de neteja que va dur a terme l'associació, juntament amb els Escoltes, a Sant Vicenç dels Horts, al nord de l'illa. Així mateix, s'explica què passa amb aquests plàstics que trobam a la mar i, a través d'un espai interactiu amb microscopis, el públic podrà veure com són els microplàstics. La mostra reflexiona sobre la repercussió i les greus conseqüències que té el plàstic sobre la marina i altres sectors com el turisme i la pesca a través d'una projecció audiovisual d'imatges reals del litoral. Finalment, es proposen solucions i es donen idees per reduir el consum i producció de plàstic, cada un des de la seva posició. S'han preparat visites guiades per a les escoles amb l'objectiu de donar visibilitat i educar els més joves sobre aquesta causa. La mostra, d'entrada gratuïta, està oberta els divendres, dissabtes i diumenges, de 18h a 21h.

Ajuntament d'Alaior

Es Convent estrena nou sistema lumínic

Emmarcat dins Pla de Millores dels Espais Culturals signat entre l'Ajuntament i el Consell Insular, s'ha renovat tota la instal·lació lumínica i elèctrica de l'interior de la Sala de Cultura Sant Diego.

La instal·lació s'ha dividit en tres parts. En primer lloc, la il·luminació general superior, separant la llum que va cap a la platea i la que va cap al sostre de l'espai, a fi de donar un toc de llum més càlid.

Després s'ha il·luminat cada una de les capelles del convent per donar importància als seus arcs especials, combinant la projecció superior i inferior i renovant també la il·luminació unidireccional per destacar les obres que s'hi exposin. Finalment, s'hi han instal·lat nous panells desmuntables per a la separació i creació de nous espais en funció de les necessitats.

Tiago Reurer, regidor de Cultura, ha destacat que «l'objectiu principal era mantenir l'estètica tradicional de l'antiga església, aportar un toc més modern amb les lluminàries led i millorar també l'eficiència energètica de l'espai. A més, aquests nous panells desmuntables «ens permetran fer moltes més combinacions expositives».

Nou Butlletí d'Informació Municipal

Els ciutadans tenen dret a saber què es fa a l'Ajuntament mitjançant informació objectiva. Així mateix, l'Ajuntament té l'obligació i la necessitat d'informar de tot allò que té a veure amb l'acció de govern des de les diferents àrees.

Podreu llegir el Butlletí d'Informació Municipal a la web municipal, alaior.org, o a la pàgina d'ISSUU de l'Ajuntament, issuu.com/ajuntamentalaior.

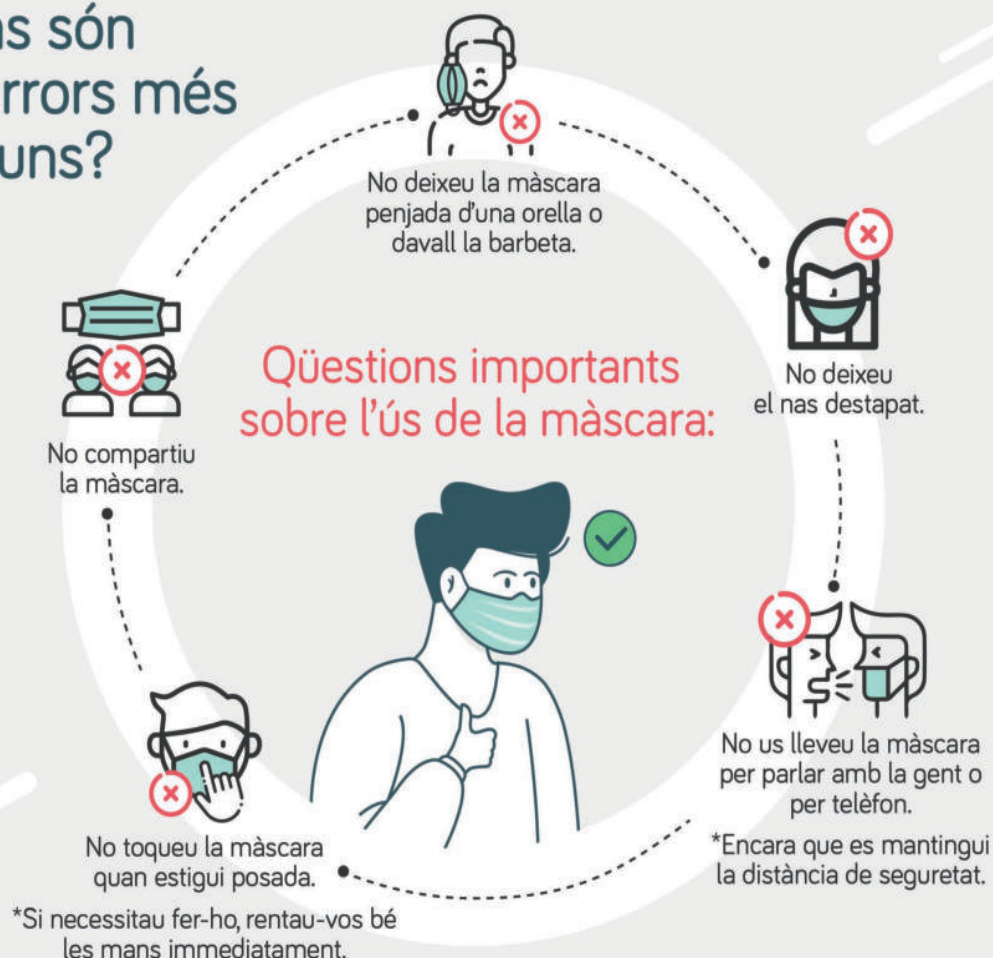
Nous panells per informar de les activitats culturals

L'Ajuntament d'Alaior ha instal·lat 4 nous panells informatius al municipi perquè els veïns puguin consultar d'una manera més fàcil tota l'activitat cultural que es du a terme: concerts, exposicions, activitats infantils, conferències, etc. Els panells estan situats a la plaça des Ramal, a la plaça Constitució, davant es Convent i a la plaça Gran de Cala en Porter. Pròximament se n'instal·laran dos de nous, un a la plaça Nova i l'altre a la parada de bus de sa Teulera.

INFORMACIÓ SOBRE L'ÚS DE LES MÀSCARES

Quins són
els errors més
comuns?

>> Recordau que, abans i després de posar-vos i llevar-vos la màscara, heu de fer-vos la higiene de les mans.

Amb la màscara posada,
¿s'ha de mantenir la
distància de seguretat?

Sí. Encara que la dugueu posada és important mantenir la distància de seguretat per reduir el risc de contagi.

Heu de tenir en compte que les màscares higièniques o casolanes no proporcionen el 100 % de protecció.

Com s'ha de desar
la màscara?

No la deixeu damunt una taula, una cadira, etc.: és millor estovar-la dins un sobre de paper o una bosseta de tela.

Si la màscara també és de tela l'heu de rentar cada dia juntament amb la bosseta.

NO HO ESCAMPIS!

Frenar el coronavirus és responsabilitat de tots.

Mandy Tuckett

La bella danza de las bandadas de estorninos en Son Bou

A mediados de octubre y principios de noviembre, en Menorca solemos ver las configuraciones en vuelo de bandadas de estorninos. En España compuestas de dos especies – el Pinto y el Negro. El Negro es residente en la isla, mientras que el Pinto es migratorio. Cerca de Alaior, en estas fechas, en el pantano detrás de las dunas de Son Bou, podemos acercarnos antes del atardecer y quedar maravillados por la danza de estas aves en bandada, las dos especies juntas porque son aves muy gregarias.

No hay certeza sobre cómo logran las formaciones, pero queda claro que el mecanismo entre ellos es complejo.

En primer lugar, los científicos conjeturan que vuelan muy cerca el uno del otro para protegerse de depredadores. Y para conseguir las formaciones, necesitan siempre líderes en los contornos del grupo. Se ha observado que marcando la forma, hay siete aves siempre en la delantera del grupo, turnando posiciones durante el vuelo. Sus vuelos sincronizados no surgen por estética y aunque la ciencia todavía trata de entenderlos, se cree que esta especie emplea los vuelos grupales como estrategia de supervivencia. Llegan a ser decenas de miles de ejemplares volando juntos.

Las bandadas sirven para evitar o despistar a los posibles depredadores que merodeen por la zona. Les es más fácil detectar cualquier amenaza mediante miles de ojos pendientes de cualquier intruso. Para los depredadores, como el halcón peregrino, estas formaciones reducen el éxito de la caza: con sus movimientos y constantes cambios de dirección y posiciones, los estorninos logran despistar al depredador que no alcanza fijar la vista en una presa única.

El estornino Pinto prefiere áreas urbanas o suburbanas donde las estructuras artificiales y los árboles proporcionan sitios para anidar y dormitorios adecuados. En el campo, prefieren los cañaverales para pernoctar, como en Son Bou, pero además se alimentan frecuentemente en zonas de pasto, como campos agrícolas, praderas, campos de juego, campos de golf, y pistas de aterrizaje, donde la hierba corta facilita el forrajeo.

Su capacidad de adaptarse a una gran variedad de hábitats ha permitido su amplia dispersión en diferentes regiones del mundo.

Desde 1953

FERRETERA ISLEÑA C.B.

FABRICACIÓ I VENDA AL MAJOR
D'ARTICLES DE FERRETERIA

Camí Nou, 80
07730 - ALAIOR

Tel. 971 37 11 04
Fax 971 37 17 98
Mòbil 609 89 11 46

LLOCS DE VENDA DE LES REVISTES A ALAIOR

Can Sales – papereria (Av. de sa Indústria, local 2; polígon)

Ca na Juani – fruiteria (Av. Mare de Déu del Toro, 23)

Ca na Paqui - queviures (Plaça Nova, 4)

Cas Riudavets (Av. Pare Huguet, 42)

Cepsa estació servei Alaior (carrer Balmes, 5)

Cooperativa San Crispín (carrer des Ramal, 39)

Cooperativa San Crispín (Av. de sa Indústria, 5-6; polígon)

Estanc Alaior 2 (carrer des Ramal, 51)

Estanc García (carrer Major, 3)

Foto Nueva. Dolfo i Trudy (carrer des Ramal, 59)

Tony - regals (es Carreró, 21)

Relleu al capdavant de San Crispín

Els socis de la Cooperativa San Crispín van aprovar en assemblea general, el 8 d'octubre, el relleu de Joan Camps Mir al capdavant de la gestió de San Crispín. Camps va decidir fer un pas al costat després de deu anys com a president i l'ha substituït en el càrrec Belly Ester, que ja formava part del mateix Consell Rector, liderant una junta continuïsta amb Josep Maria Teis com a vicepresident. A més, el nou Consell Rector es rejovenix amb la incorporació de Mireia Gómez i Judith Morillas, cosa que farà que el 80% de la direcció sigui femenina. Camps va aprofitar l'Assemblea celebrada al Convent de Sant Diego per acomiadar-se amb un emotiu discurs,

on va destacar que malgrat les dificultats viscudes per tirar endavant la Cooperativa, en un entorn de gran competència dins el sector de la distribució, i que fa dos anys va necessitar d'una aportació de capital, s'havia aconseguit millorar les botigues i recuperar vendes gràcies a la confiança dels socis i de nous compradors que han triat San Crispín com el seu model de supermercat cooperatiu sense ànim de lucre, basat en producte local de qualitat, alimentació sana i una tasca solidària ininterrompuda des de 1953.

Aprovació de comptes

Els socis també van aprovar els comptes i la gestió de l'any 2019, on la Cooperativa San Crispín, malgrat facturar 4,5 milions d'euros, va patir unes pèrdues de 13.000 euros provocades per l'assumpció dins els seus comptes d'un augment salarial de la plantilla en aplicació del nou Conveni de Comerç. Un resultat que no tindrà res a veure amb aquest 2020, tal com també es va avançar, on les vendes a les tres botigues d'Alaior i es Migjorn han augmentat de forma extraordinària a causa de l'efecte de la Covid-19 i han consolidat un creixement mitjà d'un 15% mes a mes, que presumiblement farà que es recuperin els 5 milions d'euros de facturació a final d'exercici. El nou Consell Rector queda format per Belly Ester, presidenta, Josep Maria Teis, vicepresident, Mireia Gómez, secretària, Pedro Pons, tresorer i Judith Morillas, Milagros Esbert i Pueyo Pons com a vocals.

Jaume Tanus

De la fotografia al xip

Estic pensant que el principi del canvi en molts sentits en què ha entrat la humanitat és a causa de l'invent de la fotografia. Fins llavors no hi havia altra manera de reproduir les coses que no fos mitjançant la mà de l'home, amb el llapis, pinzells, colors, etc. Però l'arribada de l'aparell basat en la cambra fosca, que permetia reproduir damunt d'un vidre i per mitjà del nitrat de plata tot el que s'hi posés davant, primerament en blanc i negre, després en colors, volia dir que a la curta aquelles imatges prendrien moviment i s'acompanyarien del so, en allò que anomenàvem cinema. I pels anys quaranta del segle passat, imatges i so prendrien el vol per mitjà de les ones, i es transformarien en el que és coneix com a televisió. Que ha superat el cinema, en el sentit que les imatges es poden veure pràcticament al mateix temps que són captades per la càmera. I, com que de suau van a suallà, després de la invasió de tots els habitacles del món amb la seva presència, també va aconseguir conquerir les persones, sí, tal com sona, a nosaltres. A tothom. També a aquelles i aquelles que diuen "a jo no".

I ara, a la televisió, se la menja ràpidament l'ordinador, i a l'ordinador, tant de torre com portàtil, se l'ha menjat el mò-

Quines coses...

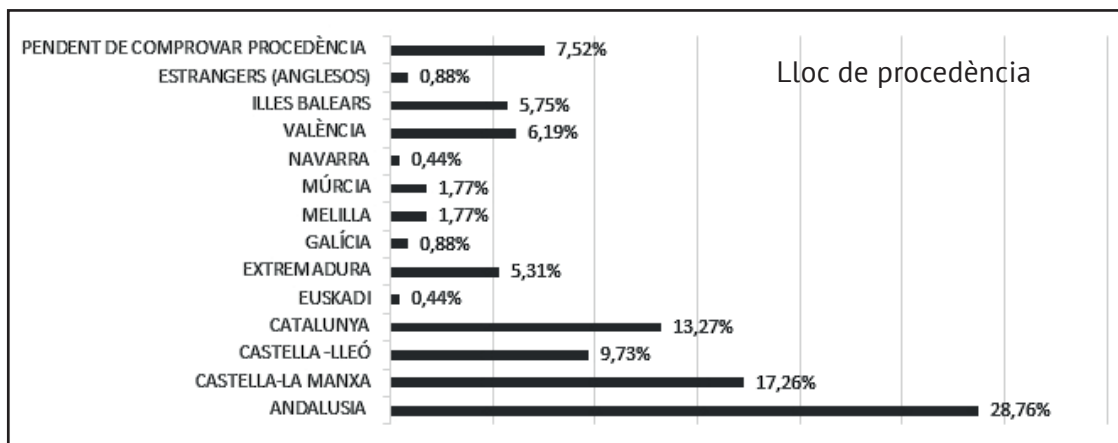
bil, un aparell més bé petit i que segurament no creixerà gaire més. Sinó més tost al revés. S'anirà reduint i reduint, com ha succeït amb els DVDs, que són suplantats pel pen-drive, i mirau que n'hi ha de tan petits com l'ungla petita del dit petit. I com que tot avui ho tenim dipositat en el mòbil, bé es pot dir que quan perdem el mòbil ho perdem tot. És amb aquest element que juga la ciència actual i jugarà la futura fins aconseguir que la capacitat d'aquest aparell càpiga dintre d'una gota d'aigua. Sí. I no fa cap ganes de riure. Perquè açò voldrà dir que després només mancarà ja la xeringa i l'agulla perquè ens el puguin dipositar a la sang. Que és com dir al cervell. Cosa amb què, o semblant, només ens hauran passat davant els animals amb el xip identificador que duen incorporat a l'orella. I quan l'assumpte arribi aquí, senyores i senyors, s'haurà arribat al destí que marcarà definitivament una nova forma de vida, en què es podrà estar en dos "resents" a la vegada, el real i el virtual. Amb una paraula, una espècie de... mans lliures.

Bienve Perea
Anselm Barber

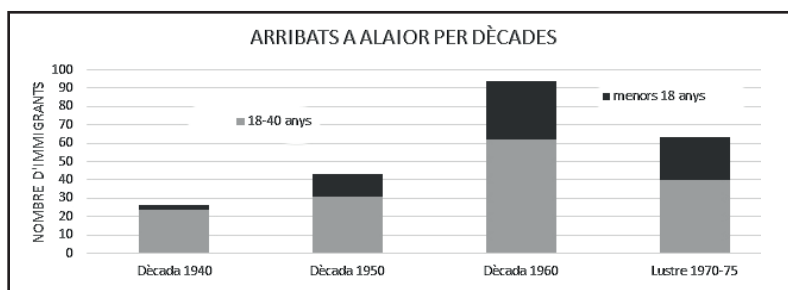
Arribats a Alaïor entre 1940 i 1975

En Bienve Perea Villalonga ha treballat des de fa mesos per reconstruir l'arribada a Alaïor de moltes famílies entre 1940 i 1975. Ha recopilat una sèrie d'informacions que suposen una mostra d'interès sociològic i demogràfic que pot ser útil a la comunitat local. La major part de les dades són de fonts orals i d'arxius locals. La feina amb fonts orals és molt important perquè si les informacions no es constaten a temps acaben desapareixent. La seva feina va més enllà de les dades, ha demanat i ha sabut de motius, de circumstàncies i d'anècdotes que valdria la pena deixar per escrit. L'hem animat a fer-ho en els pròxims mesos amb l'ajuda de les famílies. Estaria bé que els familiars que puguin aportar informacions i històries interessants els hi facin arribar, o fins i tot que

Aquesta taula de causes de la migració ens descobreix que durant aquelles dècades no va ser atendre els turistes de temporada el que portava nous treballadors definitius aquí, eren causes més diverses, que tenien a veure amb el dinamisme econòmic relacionat amb el turisme però també de la resta de sectors. Els treballadors d'hotels molt de temps han estat immigrants només de temporada d'estiu. La meitat dels arribats eren familiars de l'altra meitat que trobava ocupació, proporció habitual entre actius i dependents.

La proporció entre llocs de procedència rural o urbana es decanta per les ciutats, un 54 % enfront d'un 34 %. Açò vol dir que no eren procedents de l'èxode rural directament sinó més bé d'una migració generalitzada de la població espanyola des de l'interior cap a la costa, fossin de poble o de ciutat (l'Espanya "vacada" que s'anomena avui), i des de les regions d'economia agrària a les industrials i turístiques.

les escriguin. Seria un projecte (entre tots) que podria tenir molt de valor afegit com a consciència col·lectiva i com a realitat compartida.

En aquest article comentarem una part de les dades. L'evolució per dècades ens mostra com el fenomen va ser progressiu i que es va duplicar a partir de la dècada dels 60. Fixem-nos que la dels anys 70 només representa 5 anys, per tant hem de suposar que seria major si abastàs els deu anys. També observem com les primeres arribades es feien sense quasi menors de 18 anys, bàsicament venien fadrins disposats a afrontar els riscos ells sols. Després, a mesura que augmentaven les garanties per als menors, van començar a arribar famílies completes o es van afegir els familiars dels que havien vinguts sols.

El lloc de procedència és prou plural. Destaquen Andalusia, Castella-la Manxa, Catalunya i Castella-Lleó. Són comunitats emissores d'emigrats habituals dins l'estat espanyol. De Catalunya també és normal que venguin immigrants a les Illes, per proximitat, i moltes vegades són segons desplaçaments d'immigrants arribats a Catalunya que corregeixen la seva destinació.

Causa de la migració	Perso- nes
Professió liberal	3
Militar, policia, o altres tipus funcionari destinat	25
Servei militar	23
Construcció d'hotels	14
Construcció d'infraestructures	15
Futbolista	2
Hostaleria	12
Acompanyament familiar	114
Dones casades amb alaiorencs	9
Pendents de conèixer ocupació o motius d'arribada	9

Característiques del lloc de procedència	Perso- nes
Municipis de més de 10.000 hab	123
Municipis de menys de 10.000 hab.	86
Pendent de comprovar procedència	17

Partit Popular d'Alaior

Obres de rehabilitació de la façana de l'Ajuntament

El consistori ha iniciat les obres de rehabilitació de les cases consistorials, amb l'objectiu de recuperar l'antiga presència de la casa senyorial que s'utilitza com a edifici municipal des del segle XVII.

Les dues façanes, tant la que dona al carrer Major com la que dona al carrer de la Sala presenten un cert grau de deteriorament, especialment la de la cara nord del carrer de la Sala, on els tècnics consideren que mai no s'havien arribat a completar les obres del tot.

El projecte contempla la consolidació i rehabilitació de les dues façanes de l'edifici per restablir una imatge uniforme i una continuïtat estètica que, en el moment de la construcció, es va veure interrompuda.

Pel que fa a la façana principal, d'uns 250 metres, aquesta requereix una neteja de superfície que es va proposar que fos poc agressiva per no afectar ni a la pàtina del temps ni al material d'origen.

L'actuació arribarà també fins a la cornisa, on es pretén instal·lar per primera vegada un sistema per evitar el repòs d'aus en els sortints de l'edifici.

D'altra banda, la façana lateral és la que requereix una major actuació, ja que algunes peces de marès original s'hauran de substituir. A més, també es repararan les motlures i rematades que embelleixen les portes i finestres. El projecte preveu també l'obertura de dues finestres actualment tapiades de la planta superior.

Finalment s'intervindrà en el sòcol per harmonitzar-lo i donar-li també una continuïtat estètica en l'ornamentació de tot l'edifici.

Cal remarcar que l'edifici municipal compta amb la qualificació com a Bé d'Interès Cultural des del 1993, i que les obres seran supervisades per tècnics en arqueologia. A causa del desenvolupament de les obres, el carrer Major romandrà tancat al trànsit de cotxes fins a nou avís. El cost total de les obres és de 80.940 €.

Finalitzen les obres d'adequació de l'antiga depuradora de Cala en Porter

L'Ajuntament d'Alaior ha conclòs una important obra per a la urbanització de Cala en Porter: l'adequació i segellament de l'antiga depuradora.

Les obres han consistit en la reconstrucció dels murs de tancament per evitar l'intrusisme a l'interior del solar, tancar també les obertures de les dues edificacions i endreçar les dues entrades per fer-les més operatives.

Així mateix, una de les accions més importants que s'hi han duit a terme és la demolició de les piscines i el seu emplenament amb el mateix material de l'excavació per millorar el perímetre de seguretat i dotar de més espai a la brigada, que actualment treballa diàriament allà.

José Luis Benejam, batle d'Alaior, ha destacat que «amb aquesta acció donam finalment solució als problemes de salubritat de la instal·lació, concretament a les antigues piscines, que quedaren en desús després de construir-se la nova depuradora».

Enrique Cuadra

EUA, el futur del planeta

Aquest 2020, les eleccions als EUA són especialment transcendents. Que Trump renovi el seu mandat presidencial, i amb ell els republicans, posa en perill la pau. Ja no es tracta de la seva estranya aliança amb Putin, la seva guerra comercial amb la Xina, el suport a Netanyahu en el conflicte palestí, la ruptura del tractat nuclear iranià, la negació del canvi climàtic, el seu suport a l'extrema dreta de Brasil, la construcció del mur amb Mèxic, la retirada de l'OTAN, el suport al Brexit de Johnson... tot apunta al pitjor escenari d'inseguretat després de la Segona Guerra Mundial. És Europa, la Unió Europea, la gran damnificada d'aquesta situació. Per açò, és tan interessant els procés electoral i l'alineació amb els demòcrates.

Abans del superdimarts, Sanders semblava agrupar els sectors joves i esquerrans del partit, encara que Elizabeth Warren tenia el suport de Krugman. Califòrnia va mostrar les preferències per Sanders, a causa del suport dels llatins, però Biden va guanyar a Texas i va sumar el suport de l'exrepública milionari Bloomberg. Ni Nova York, ni Ohio ni Pensilvània, ja no podien decantar el resultat de la Convenció Demòcrata que es va celebrar a Milwaukee el passat mes de juliol. Sanders, a la fi, va renunciar davant Biden. No puc deixar de recordar que a l'estat de Wisconsin va guanyar el 2016, per primera vegada des de la Segona Guerra Mundial, el partit Republicà. Aquest era el valor simbòlic de l'elecció de la seu de la Convenció.

A vegades, convé alçar la mirada per damunt de les nostres fronteres i ideologies. A casa, les coses continuaran essent complexes. El govern, format per la coalició PSOE-Podemos es debilita perquè Podemos es fractura. La seva temptació de subvertir la correlació de forces a l'esquerra pot fer-lo un soci no fiable. Les contradiccions es multipliquen. Es veu en els criteris de diferents projectes de llei inviables. O en l'obsessió per manipular el republicanisme, per la fugida a l'exili de Joan Carles. I el tema de Catalunya pot dinamitar el govern, a l'espera del TC d'Estrasburg. Sense oblidar la crisi econòmica subsegüent a la del coronavirus.

La crisi que el Covid-19 ha desencadenat només podrà ser superada quan hi hagi una vacuna, però també quan hi hagi un canvi de model econòmic. El sud d'Europa es veurà flagel·lat de forma duradora com a víctima de la seva indústria turística (juntament amb la construcció i l'habitatge), que no remuntarà en el pròxim decenni. I els treballadors i empreses seran les víctimes perjudicades. No bastarà que la Unió Europea instrumenti tota la seva potència financera en clau solidària. Però Europa podrà ser la solució, si hi ha pressuposts. I si s'ha de comptar amb el FMI, Trump hauria de desaparèixer de la Casa Blanca. Serà possible? Quan llegueu aquestes línies ja se sabrà.

BÉ DE ME NOR CA

**ARA I PER SEMPRE,
PRODUCTE LOCAL**

Consell Insular de Menorca
made in menorca
EUROPEAN REGION OF GASTRONOMY
MENORCA, MARCH 2021

Creu Roja d'Alaior

Sorteig de l'or, per donar suport a Creu Roja

Cada any, Creu Roja Espanyola, llança a l'estiu el conegut Sorteig de l'Or. Enguany, a causa de l'estat d'alarma, les paperetes d'aquest sorteig han sortit al carrer fa unes poques setmanes. El sorteig se celebrarà a Madrid el proper 26 de novembre.

S'anomena Sorteig de l'Or perquè permet cobrar els premis en efectiu o bé el seu contravalor en or.

Es repartiran 11.700 premis de diferents quantitats. L'estrella és el primer premi amb un valor de 3 milions d'euros.

La recaptació del sorteig enguany anirà destinada al programa "Cruz Roja Responde", un pla específic per pal·liar els efectes econòmics i socials de la pandèmia produïda per la Covid-19.

Les participacions les poden adquirir a molts comerços locals i a les oficines de Creu Roja.

Ànims, molta sort i moltes gràcies!

setmana del
LLIBRE
EN CATALÀ
a menorca

CIUTADELLA, MAÓ I FERRERIES - DEL 6 AL 14 DE NOVEMBRE

Amb esdeveniments de foment de la lectura i dels nostres autors i amb totes les novetats i els clàssics de la literatura catalana i en català a: Llibreria Pau, VaDllibres, Llibreria Catalana, Llibreria Sa Catòlica, Juguettos, Llibreria Jocs, Sa Llibreria, Espai 14, Xalallibres.

Consulta el programa complet a: culturamenorca.org i a les xarxes socials de Fira del Llibre en Català - Menorca i SAL Consell de Menorca

M, Menorca illa de Cultura
Consell Insular de Menorca
MENORCA TALAÏÒTICA
EUROPEAN REGION OF GASTRONOMY
SAL
35 anys
Xarxa de Biblioteques de Menorca

Junts per Lô

Amb veu i vot

Pressupostos 2021: una previsió que no s'ajusta a les necessitats urgents ni reals

El PP presenta uns pressupostos que no donen respostes ni alternatives a les necessitats urgents provocades per la crisi galopant actual i immediata.

L'argument del sanejament del deute municipal (que els venia obligat per llei) sembla que sigui l'únic objectiu d'una administració pública que ha de vetllar pel progrés i l'avanç de la població a qui representa. El cert, però, és que la nostra població és a la coa de la renda per càpita de la nostra illa i cap projecte municipal important s'ha culminat al llarg dels dos darrers mandats i el que portam del present. Ni tan sols el PGOU s'ha tirat endavant al llarg de 6 anys, cabdal per a la reactivació econòmica i habitacional d'Alaior.

- Ni una sola passa per posar fil a l'agulla al problema de l'habitatge.

- No preveuen bonificacions a empreses, comerços o bars i restauració per ajudar aquest teixit productiu a pal·liar els efectes greus que pateixen amb la crisi sociosanitària.

- No escolten el clam de molts col·lectius que posen l'accent en la urgència i en la manca d'habitatge social.

- No mantenen viu el teixit cultural amb una dotació pressupostària adequada que pugui garantir la contractació de propostes locals dinamitzadores, sinó que la minven considerablement i es dediquen a destinar doblers a muntar exposicions de fora, que a més a més venen a colapsar la única sala municipal que reuneix certes condicions per fer-hi esdeveniments culturals en la situació actual.

- No opten per la promoció del reciclatge ara que han d'entrar en vigor des d'Europa mesures sancionadores per a aquells municipis que no compleixin amb uns barems de reciclatge; i el nostre municipi és a la coa de l'illa!

- No hi ha cap projecte que promogui la reactivació de la feina i la petita empresa al nostre municipi, que és el realment urgent i que clama al cel.

- Ni una paraula sobre l'ampliació de places geriàtriques i de centre de dia. Ni una paraula sobre l'adquisició de terrenys que facin possible aquest creixement, que és i serà necessari.

- Redueixen també en fires i mercats o en plans de promoció turística.

Dins aquest pressupost continuista, on sembla que res no passi, és clar que augmenten la destinació a serveis socials. Però aquest augment no arriba ni a un 1% del pressupost total.

I encara obvien dins aquest pressupost les nostres propostes econòmiques concretes aprovades per unanimitat del ple, sense respectar els acords de prioritats a emprendre. Falta imaginació i dedicació per respondre a necessitats urgents. L'asfalt i el ciment no han d'anar per davant d'allò que precisen les persones.

Jordi Odri

Deixar-te cultivar pel teu hort

(La virtut de la calma)

"Que la mort em trobi sembrant cols... i jo, tan indiferent a ella com el meu perfecte jardí"

Montaigne

De dominar la terra a deixar-se modelar per l'esforç que la terra ens demana. Els pagesos en saben molt d'això: d'esperar el temps, el moment adequat per a cada cosa, l'instant de regar, de purgar, de recollir, i la conservació de la collita.

En aquest món tan apressat, fins i tot aquí en la nostra Roqueta, l'illa de la calma (?), desentenent-nos del coneixement dels avis, caiem en voler-ho tot en el moment, empaquetat i plastificat, allunyant-nos d'allò pròxim, del cicle natural, tot en el moment que ho desitjo, sense espera. Veiem així crisis del producte local, del comerç de proximitat, de l'alimentació saludable, en ares d'un concepte de futur propi de fillets malcriats, de la immediatesa.

Per això, negant-nos i educant als nostres fills en la negació de l'espera, de l'esforç pacient, suportem tan malament el fracàs. I en aquest moment complicat, pandèmic, qualsevol petit esforç ens representa un sacrifici insalvable. Per què països més "endarrerits" han suportat i superat, en part, millor que nosaltres la Covid? Potser, perquè estan acostumats a l'esforç comú, a col·laborar, perquè ja han passat per situacions límit més sovint, tsunamis, terratrèmols, grip aviar... La seva experiència els ajuda a sobreviure i podria, si sortíssim de la nostra vanitat de primer món, ajudar-nos a nosaltres a conviure amb dificultats noves, sense fer un drama o una qüestió d'honor del fet de dur una mascareta per protegir els altres, rentar-nos bé les mans, fer cua o mantenir la distància.

Paciència per entendre que els avenços científics no funcionen al ritme dels nostres desitjos, que la investigació requereix temps i calma, que moltes vegades les solucions venen de descartar errors i proves. Que la ciència està al nostre servei però per ser efectiva ha de funcionar al seu ritme.

Tornar a la idea de saber esperar, com esperes amb il·lusió el moment exacte de collir i menjar-te aquell tomàtic que fa aquell intens i fantàstic gust de tomàtic.

Deixem-nos cultivar, també, per les dificultats.

Bep Meler

Per al camp, l'aigua de pluja

La mina d'aram “Nova Adela”

Vaig anar a visitar aquesta mina amb el meu company de passejades, en Vicent Pons Barber (de Vika). Hi vam anar des del macar de la punta des Carregador, continuant pel cordar de la vorera de la mar. Mentre ens hi anàvem atracant, botàvem de penya a penya, de mac a mac, de còdol a còdol, formats de gresos vermells del Permian, caiguts dels costers del penyals, esbaldregats per l'embat dels forts vents de tramuntana.

En el trajecte, ja podíem observar zones mineralitzades, amb vetes en el rocam del penya-segat, de colors entre gris fosc i negrós de la calcocita (sulfur de coure) i colors verdosos foscos de la malaquita (carbonat de coure).

En els exteriors de la mina, a la part de dalt, podem veure la boca o forat en terra d'un pou que en principi ja penses que, excavat en aquella zona, no pot ser de cap prospecció d'aigua del subsòl. Una excavació realitzada manualment, a cop de pic i picot. Podem observar que l'escombrera, que es troba ben a prop, és d'un material rocós, d'una pedra grisenc-verdosa. Aquest estrat fa pensar que pot ser pel-tret o bagatge de la mina. Segurament, per extreure aquesta pedra esfurmicada ho van fer amb un molí manual o gigre.

A prop d'aquest pou de ventilació de la mina, es troba la caseta o cabana per al refugi dels miners i l'emmagatzematge de les eines, maquinària i altres estris per a la perforació de l'exploració.

L'entrada de la mina consta d'un llindar superior o jàssera de taulons de fusta i els esplandits o cantonades, pare-dades de lloses de pedra de cot en sec. En els seus costats exteriors s'aprecien eflorèscències de colors blauverdosos, amb compost d'aram d'una tonalitat més fosca.

Vam entrar en el seu interior i vam observar petits filons de calcocita en gresos, conglomerats permotriàtics, i

l'aurèola verda de la malaquita.

A l'interior de la mina, a l'entrada, hi ha un petit recolze, i, una vegada giravoltat, veim una llarga galeria, i al fons es veu un resplendor de llum natural, que entra a través del pou abans mencionat.

Mentre ens hi acostàvem, a la vegada ascendíem un cert pendent. També el sostre es fa més baix d'alçada, i t'hi has de desplaçar una mica ajupit. Ens va semblar que davall els nostres peus s'hi trobava molt de pel-tret excavat, però no extret a l'exterior, que dificultava i incomodava el desplaçament per la galeria.

Una vegada arribats davall el forat de l'excavació del pou de ventilació, la mina es bifurca, amb una galeria de poca longitud cap a la dreta, i una altra, la de l'esquerra, un poc més

fonda. Quina va ser la meua sorpresa en veure un ampli raig de llum exterior; quan m'hi anava acostant, vaig començar a escoltar l'embat de les ones de la mar. Vaig quedar esglaiat de veure una fantàstica panoràmica del mar, així com l'imponent penyal de l'Anticrist, penya-segat molt abrupte, que forma una gran fortificació pètria natural de l'entorn.

Aquesta antiga mina d'aram se situa prop del Pla de Mar, zona on abunden els macs arrodonits. A la part posterior d'aquest macar, hi desemboca el torrent d'Alfurinet. En èpoques plujoses es forma una gran bassa temporal, zona pantanosa, si bé amb un hidroperíode d'un termini efímer, per la poca profunditat de la depressió en el terreny, en què s'aboquen sediments al·luvials del quaternari.

El seu assecament es pot produir amb certa facilitat, fent que els seus llims sedimentats s'encartonin, provocant esquerdes de retracció.

Quan aquest sòl es manté humit, s'hi pot desenvolupar una flora i vegetació específica, com l'*Anthemis maritima*, i s'arriba a formar una floració pareguda a una margalida borda, *Inula crithmoides*, i diferents tipus de *juncus*, etc. En la flora submergida, poden aparèixer alguns caròfits, algues verdes.

La bassa està emplaçada sobre un sòl silícic arenós del Permotriàsic, per invasió salina de l'aigua de la mar, que produeix la salinitat.

Crec que la poca fondària de la bassa i la poca duració de la inundació, a causa del ràpid assecament, no donen temps perquè hi pugui desovar qualche tipus de fauna aqüífera i subaquàtica.

Paco Perea

Comença la temporada núm. 79 (2020/21) sense acte de presentació

El CE Alaior ha hagut de començar la temporada núm. 79 (2020/21) de competició oficial, que s'ha fet sense l'acte de presentació de les plantilles, ja que les normatives del Covid-19 no permeten tal celebració.

La temporada pràcticament no ha tingut diferència de participació en equips respecte de la passada, ja que el club manté la pràctica totalitat de plantilles excepte el femení de futbol sala.

Coordinador esportiu: Ramon Melià

Regional preferent: Pedro Palliser (entrenador), M.J. Gomila (2n entrenador), Isma Pons i Jesús Seguí (delegats). Juvenil nacional: Jesús Carretero (entrenador), J. Izquierdo (preparado físic), J.J. Mercadal, M.A. Roldán i P. Salord (delegats). Juvenil preferent: Juan Fluxà (entrenador), L. Ameller i Lluç Subirats (delegats). Cadet "A": Marc Sintès (entrenador), Ramón Huéscar i Bartolomé Hugué (delegats). Cadet "B": Llorenç Ameller (entrenador), Ramón Melià (2n entrenador), Víctor Seguí i Adrián Galán (delegats). Infantil "A": Constan de Haro (entrenador), Yamandu Benítez i Pere Barber (delegats). Infantil "B": Alfredo Goñalons (entrenador); Jesús Marañón i Eva Petrus (delegats). Infantil CFC: Juan F. Lozano (entrenador), Darwin Sintès (delegat). Aleví CFC: Lorenzo Rotger (entrenador), Joel Torrent (delegat). Aleví "B": Vicente Pérez (entrenador), Juan F. Caules (delegat). Benjamí CFC "A": Isaac Barro (entrenador), Francesc Salort (delegat). Benjamí CFC "B": José J. Tomás (entrenador), Josep Pons i Jesús Sintès (delegats). Benjamí "A": Daniel Fuster (entrenador), Lluç Febrer (delegat). Prebenjamí Poli: Mònica Triay (coordinadora). Prebenjamí 2n: Marcel Alzina (entrenador). Prebenjamí: Pere Servera (entrenador). Prebenjamí P. 4-5: Jesús Ameller (entrenador).

SENSE FUTBOL SALA FEMENÍ

La baixa més sentida serà la del futbol sala femení que enguany no competirà en àmbit federat després de tres temporades consecutives en què havia tornat a les competicions. Una llàstima!

LA REGIONAL AMB LA LLIGA COM A PLAT UNIC

La principal novetat serà el format de competició que ha disposat un calendari amb moltes aturades i la suspensió de la Copa, que era un gran al·licient per als aficionats, igual que les previsions per a la lluita per la plaça directa d'ascens a la 3a divisió.

SEGONA OPORTUNITAT PER ALS JUVENILS

L'equip juvenil de categoria nacional tindrà una nova oportunitat per representar el futbol d'Alaior arreu de les illes en la competició de lliga en el grup "A" i competiran amb: Felanitx (2-0), Manacor, Penya Ciutadella, Calvià Atc., La Unión, CD. Menorca, Ferriolense, Atco. Balears, Ciutat de Palma i La Salle Palma.

Per a tots els equips molta sort i ventura i xalar de la temporada amb molt de respecte i vigilància al virus del Covid-19.

AHFM / DIEGO ROSSI PRESIDENT DE LA GESTORA

La dimissió de Bernat Petrus durant l'estiu, ha motivat la formació d'una gestora que presidirà en Diego Rossi Cabrera, fins a les pròximes eleccions, com a president accidental de l'entitat.

La 7a GALA I 9a TROBADA DEL FUTBOL MENORQUÍ A ALAIOR (5-12-2020)

L'entitat de l'estudi històric del futbol ha programat l'acte conjunt de la Gala o Trobada per al mes de desembre (dia 5) a la Sala de Sant Diego, per als premis i reconeixements aprofitats durant l'estiu.

Montserrat Sobrevias

MONOSÍL·LABS AL SOL

Quan	Prest	I	Del	Soc	Tan
jo	et	ja	meu	molt	sols
mir	crid	au	goig,	Ni	vull
a	no	va,	tu	si	un
dalt	pas	sol!	n'ets	mai	teu
del	gust	No	la	em	raig
cel,	d'un	veus	clau.	trob	món
	jorn	que		tot	em
	tot	fris?		sol.	plau.
	gris.		dol.		

Aquesta pàgina és patrocinada per

Fins diumenge 22

Exposició

“Poupées”, exposició fotogràfica de Neus Solà (premiada al Menorca Doc Fest 2020)

Església de Gràcia

Consell, Ajuntament...

Divendres 6 i dv 13

Presentació llibre

Presentació del llibre “...I tant que puc! Records del mestre”, de Biel Garriga

Mestre Durán i La Salle, resp 19 i 19.30 h

Col·legis

Dissabte, 7

Concert

Concert a càrrec de la Menorca Brass Ensemble

Convent de Sant Diego 19.30 h

Joventuts Musicals

Dimarts, 10

Presentació / xerrada

Presentació XVI Jornades de Patrimoni. Xerrada sobre Menorca Talaiòtica

Biblioteca 20 h

Centre d'Estudis L. i Biblioteca

Dijous, 12

Presentació llibre

Presentació del llibre “Dies assenyalats”, a càrrec del seu autor, Ismael Pelegrí

Biblioteca 20 h

Biblioteca Pública

Divendres, 13

Lectura

Trobada per comentar «Canto jo i la muntanya balla”, d'Irene Solà

Biblioteca 20 h

Grup de Lectura

Divendres, 20

Presentació

Presentació del darrer poemari de Lluïa Palliser. Amb Pere Gomila

Biblioteca 20 h

Biblioteca Pública

Divendres 20 i ds 21

Jornades

XVI Jornades d'Història i Patrimoni Cultural de Menorca

Sala de Cultura Sant Diego

Centre d'Estudis Locals

Diumenge, 22

Concert

Concert a càrrec de Quadrivium Vocal Ensemble

Convent de Sant Diego 19.30 h

Joventuts Musicals

Dissabte, 28

Projecció

Projecció de vídeos: “Recuperant receptes d'abans”

Sant Diego 19 h

Arxiu Imatge i So i Centre Estudis

Diumenge, 29

Festa

XX Diada de la Premsa Local de Menorca. Amb actuació musical

Sant Diego 12 h

Assoc. Premsa Local de Menorca

Diumenge, 29

Concert

Concert a càrrec de l'Orquestra de Cambra Illa de Menorca

Convent de Sant Diego 19.30 h

Joventuts Musicals

Divendres, 4 des.

Presentació llibre

“Vas més brut que un carboner!”, amb Quim Salort (autor) i Vicent Pons

Biblioteca 20 h

Biblioteca i Centre d'Estudis

Recollirem els vostres originals fins al 27 de novembre

El número de desembre sortirà divendres dia 11

Records gràfics

Fotografies cedides per:
Marcos Seguí Pons

Miquel À. Marquès

IMATGES D'UN ALTRE TEMPS

Arribada a Son Bou. El detall de les carrilades d'un carro ens conten que esteim davant l'antic camí d'anar a l'arenal de Son Bou, abans que es construïssin la urbanització, els hotels i la carretera d'accés.

Es Convent. Detall del claustre talment com els alaiorencs el van veure i viure durant cent trenta anys. Avui aquesta imatge ja és història, i el que abans era un espai amb habitatges per viure-hi ara haurà de ser el motor cultural que necessita el poble.

Costa d'en Macari. Quan encara el trànsit dels cotxes pel poble no era habitual, el més normal era trobar-se amb un carro i bístia trescant pel poble. I els carrers ben empedrats des de finals del segle XIX.